

1^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

Λευκάδα 4 & 5 Απριλίου 2019

Πέμπτη 4 Απριλίου

Αίθουσα Εκδηλώσεων
Μουσικού Σχολείου Λευκάδας
ώρα: 20.30

Κιθάρата Μ.Σ. Λευκάδας
Κιθάρата Μ.Σ. Κέρκυρας
Μαντολινάτα Μ.Σ. Ζακύνθου
Μαντολινάτα Μ.Σ. Κέρκυρας
Μαντολινάτα Μ.Σ. Λευκάδας

Παρασκευή 5 Απριλίου

Φουαγιέ Πνευματικού
Κέντρου Δήμου Λευκάδας
ώρα: 20.30

Σύνολο Κρουστών Μ.Σ. Κέρκυρας
Μαντολινάτα-Χορωδία Μ.Σ. Ζακύνθου
Μαντολινάτα-Χορωδία-
Σύνολο Εγχόρδων Μ.Σ. Λευκάδας
Χορωδία Μ.Σ. Κέρκυρας
Μπαντίνα Μ.Σ. Λευκάδας

Είσοδος ελεύθερη
σε όλες τις εκδηλώσεις

Συνδιοργάνωση: Περιφερειακή Ενότητα Λευκάδας
Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης
Ιονίων Νήσων – Μουσικό Σχολείο Λευκάδας

Εικόνα 1.

Αφίσα της πρώτης συνάντησης των Μουσικών Σχολείων Ιονίων Νήσων

Τα Μουσικά Σχολεία των Ιονίων Νήσων

Μαρία Ντούρου

Εισαγωγή

Σχολεία ανοιχτά στην κοινωνία από την πρώτη μέρα της ύπαρξής τους. Σχολεία που συμβάλλουν σημαντικά στην προώθηση της μουσικής παιδείας και στην πολιτισμική εξέλιξη του τόπου τους. Σχολεία, στα οποία η ανάπτυξη του ομαδοσυνεργατικού πνεύματος αλλά και της αυτενέργειας του μαθητή, μέσα από την επαφή με τη μουσική, δημιουργεί γόνιμο έδαφος για τη διαμόρφωση μίας ολοκληρωμένης προσωπικότητας. Σχολεία όπου τα φαινόμενα σχολικού εκφοβισμού και βίας είναι από ελάχιστα έως μηδενικά. Σχολεία, η γενική στοχοθεσία των οποίων επικεντρώνεται σε συναυλίες, καλλιτεχνικά δρώμενα, παραστάσεις, καινοτόμες δράσεις και προγράμματα, συνεργασίες με ποικίλους φορείς χωρίς να παραμελούνται οι στόχοι ενός γενικού γυμνασίου και λυκείου. Σχολεία, οι μαθητές των οποίων επιτυγχάνουν σε καλλιτεχνικούς αγώνες, σε μουσικά πανεπιστήμια και γενικά στο χώρο της τέχνης αλλά και σε αγώνες μαθηματικών, φυσικής, ρομποτικής, ρητορικής τέχνης, σχολικού αθλητισμού, καθώς και σε πανεπιστήμια και σχολές όλων των κλάδων. Με δύο λόγια Μουσικά Σχολεία, σαράντα εννέα πλέον στον αριθμό, τα οποία, εδώ και τριάντα δύο χρόνια¹, διανθίζουν με το πολύπλευρο παιδαγωγικό και καλλιτεχνικό έργο τους τη Δημόσια Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, παρόλα τα αντικειμενικά ζητήματα που κατά καιρούς τα ταλανίζουν.

Στην περιφέρεια των Ιονίων Νήσων τα τρία ενεργεία Μουσικά Σχολεία στη Ζάκυνθο, Κέρκυρα και Λευκάδα, έχουν προσθέσει τη δική τους ξε-

χωριστή, ζωνρή πινελιά στην πλούσια μουσική ιστορία του τόπου τους. Στο παρόν άρθρο εξιστορείται ενδεικτικά η πορεία τους από το 1989, έτος ίδρύσεως του πρώτου Μουσικού Σχολείου της Επτανήσου στη Ζάκυνθο, μέχρι και σήμερα, με επίκεντρο το ευρύ και πολυποίκιλο καλλιτεχνικό τους έργο, από το οποίο επιλέγεται να αναφερθούν κυρίως συμπράξεις με σχολεία και φορείς, συμμετοχές σε φεστιβάλ και συναντήσεις, βραβεύσεις, καινοτόμα προγράμματα, αφιερώματα και εκδηλώσεις-σταθμοί στην πορεία των Σχολείων.

Μουσικό Σχολείο Ζακύνθου «Παύλος Καρρέρ»

Το Μουσικό Σχολείο Ζακύνθου «Παύλος Καρρέρ» είναι το πρώτο Μουσικό Σχολείο της Επτανήσου και το δεύτερο πανελληνίως. Ιδρύθηκε το 1989, επί υπουργίας Βασίλη Κοντογιαννόπουλου. Η ίδρυσή του ανακοινώθηκε στο ΦΕΚ 194/τ.Α' / 31.08.1989. Αρχικά συστεγάστηκε με το 2ο Γυμνάσιο Ζακύνθου και από το 2000 εγκαταστάθηκε στο κτίριο όπου λειτουργεί μέχρι σήμερα επί της οδού Ερυθρού Σταυρού 1 στην πόλη της Ζακύνθου.

Το Σχολείο ξεκίνησε τη λειτουργία του κατά το σχολικό έτος 1989-90 υπό τη διεύθυνση της καθηγήτριας φιλόλογου Αδαμαντίας Σπαθάτου μέχρι και τις 31 Αυγούστου 1992 από όταν ανέλαβε ο καθηγητής φιλόλογος Κωνσταντίνος Μαλαπέτσας. Από την 1η Σεπτεμβρίου 1997 και για δέκα ολόκληρα χρόνια στη διεύθυνση του Σχολείου ήταν ο καθηγητής φυσικής αγωγής Νικόλαος Κεφαλληνός.

1. Το πρώτο Μουσικό Σχολείο ιδρύθηκε στην Παλλήνη Αττικής το 1988 (ΦΕΚ 649/τ.Β' / 07-09-1988).

Εικόνα 2.
Το Μουσικό Σχολείο
Ζακύνθου.

Το 1997, σύμφωνα με μαρτυρία του τότε διευθυντή του Σχολείου,² κατόπιν προσκλήσεως της ελληνικής ομογένειας, το Σχολείο μετέβη στην Ουτρέχτη της Ολλανδίας όπου έδωσε συναυλία και θεατρική παράσταση υπό την καθοδήγηση του Σταμάτη Φουντουζή.

Εν συνεχεία, το 1998³ το Σχολείο, ανταποκρινόμενο στην πρόσκληση της Νομαρχιακής Αυτοδιοί-

κησης Αθηνών, ταξίδεψε στην Αθήνα για να συμμετέχει στη μαθητική παρέλαση όπου παρήλασε πρώτο ως Μουσικό Σχολείο του νησιού που γέννησε τον μεγάλο μας εθνικό ποιητή Διονύσιο Σολωμό, από την γέννηση του οποίου συμπληρώνονταν τότε 200 χρόνια, γεγονός για το οποίο η Βουλή των Ελλήνων είχε ανακηρύξει το 1998 ως «Έτος Σολωμού». Παράλληλα, το Σχολείο διοργάνωσε στη Ζάκυνθο εκδηλώσεις με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών και μαθητών του Κρατικού Γυμνασίου-Λυκείου «Daniele Manin» της Κρεμόνας όπου φοίτησε ο Σολωμός και το φθινόπωρο της ίδιας χρονιάς ανταπέδωσε την επίσκεψη στο Λύκειο της Κρεμόνας. Επιπλέον, το Σχολείο επισκέφτηκε το Πανεπιστήμιο της Παβίας όπου ο μεγάλος ποιητής συνέχισε τις σπουδές του στη Σχολή της Νομικής, και την Ελληνορθόδοξη Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στην Βενετία.

Τον Μάιο του 1998 το Σχολείο έλαβε μέρος στους «Πανελλήνιους Μαθητικούς Σχολικούς Αγώνες»⁴ κατά τους οποίους ο μαθητής Σπυρίδων Μανταλάς απέσπασε το 1ο βραβείο στο Μαντολίνο και έλαβε μέρος σε συναυλία στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών στις 28 Μαΐου 1998, κατά την οποία έγινε και η απονομή των βραβείων. Έκτοτε το Μουσικό Σχολείο Ζακύνθου μετείχε κατ' επανάληψη στους «Πανελλήνιους και Περιφερειακούς Μαθητικούς Καλλιτεχνικούς Αγώνες» με ιδιαίτερη επιτυχία. Ενδεικτικά, τον Δεκέμβρη του 2003 η Χορωδία Παραδοσιακής Μουσικής με την καθοδήγηση του

2. Από χειρόγραφη έκθεση εκδηλώσεων και δράσεων του Σχολείου κατά την περίοδο 1997-2007, που συνέταξε για τις ανάγκες του παρόντος άρθρου ο τ. διευθυντής Νίκος Κεφαλληνός. Εστάλη με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στην γράφουσα στις 06-11-20.
3. Όπ. παρ.
4. Οι «Πανελλήνιοι Μαθητικοί Καλλιτεχνικοί Αγώνες» διοργανώνονταν από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων από το 1996 έως το 2010 με σκοπό την καλλιέργεια της αισθητικής αγωγής των μαθητών και τη σύνδεση της Παιδείας με τις τέχνες. Διακρινόταν σε τέσσερις κατηγορίες: Μουσική, Χορό, Θέατρο και Ζωγραφική. Δικαίωμα συμμετοχής είχαν όλα τα ανά τον κόσμο ελληνικά σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τα αντίστοιχα της Κύπρου. Μέχρι και το 2006 οι Αγώνες διεξάγονταν σε πρώτη φάση κατά περιφέρειες (Περιφερειακοί Αγώνες) και οι βραβευθέντες με το 1ο βραβείο επαναδιαγωνίζονταν σε πανελλήνιο επίπεδο (Πανελλήνιοι Αγώνες). Από το 2007 καταργήθηκε η σε πανελλήνιο επίπεδο διεξαγωγή των Αγώνων και θεσπίστηκε η «Εβδομάδα Καλλιτεχνικής Έκφρασης», κατά την οποία οι συμμετέχοντες, απαλλαγμένοι από το άγχος της πανελλήνιας βράβευσης, πρόβαλαν το έργο τους σε κλίμα χαράς, γιορτής και συναδέλφωσης. Η «Πανελλήνια Συντονιστική Επιτροπή Μαθητικών Καλλιτεχνικών Αγώνων» συγκροτούνταν με απόφαση του Υπουργού Παιδείας με διετή θητεία. Το 2008, μετά από δεκατέσσερα χρόνια διεξαγωγής στην Αθήνα, η «Εβδομάδα Καλλιτεχνικής» Έκφρασης έλαβε χώρα στη Θεσσαλονίκη (Σπυροπούλου, Δ., 2007, σ. 72-73).

Εικόνα 3.
Χορωδία και Μαντολινάτα
Μουσικού Σχολείου
Ζακύνθου.
Υπεύθυνοι καθηγητές:
Ανδριάννα Αγγελολοπούδου,
Ανδρέας Σταμίρης,
Αντώνης Κλάδης.
«1η Συνάντηση Μουσικών
Σχολείων Ιονίων Νήσων»,
5 Απριλίου 2019,
Φουαγιέ Πνευματικού
Κέντρου Δήμου Λευκάδας.

Αντώνη Κλάδη και τη σύμπραξη των Μαρία Ορφανού, Γιώργου Ξυλουργά και Ανδρέα Σταμίρη απέσπασε το 1ο βραβείο στους «Περιφερειακούς Αγώνες» και στις 28 Φεβρουαρίου 2004 διαγωνίστηκε πανελλθνίως και τιμήθηκε με το 1ο βραβείο⁵. Την επόμενη χρονιά, στους «Περιφερειακούς Μαθητικούς Αγώνες» το ίδιο Μουσικό Σύνολο υπό τον Κλάδη, σε συνεργασία με τους καθηγητές Αθηνά Μαρούδα, Σταμίρη και Χαράλαμπο Πλατυπόδη τιμήθηκε με το 1ο βραβείο, ομοίως και το Σύνολο Έντεχνου Τραγουδιού υπό την καθοδήγηση του Νίκου Γράψα. Το 2006 η Χορωδία Παραδοσιακής Μουσικής του Κλάδη απέσπασε εκ νέου το 1ο βραβείο στον ίδιο θεσμό που διεξήχθη στις 4 Απριλίου στο Μεσολόγγι. Το βραβευθέν σύνολο παρουσίασε το πρόγραμμά του στην εαρινή συναυλία του Σχολείου στις 9 Απριλίου 2006. Οι διακρίσεις συνεχίστηκαν και το 2007, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά η εφημερίδα «Ημέρα της Ζάκυθος», «με ποδάρες διακρίσεις στις...αποσκενές τους επέστρεψαν» στη Ζάκυνθο οι μαθητές του Μουσικού

Σχολείου και του Ιου Γυμνασίου [οι επιτυχίες ήταν συνεργασία και των δύο σχολείων] που συμμετείχαν στους περιφερειακούς καλλιτεχνικούς αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στην Πάτρα την προηγούμενη Πέμπτη [8 Μαρτίου]», αφού ακόμα ένας μαθητής του Σχολείου, ο Σπυρίδων Κανδιάνος, απέσπασε το 1ο βραβείο στο μαντολίνο, η Χορωδία του Κλάδη, όπως συνήθιζε εκείνη την εποχή, το 1ο βραβείο, ενώ το 2ο βραβείο στην κατηγορία τους, χωρίς να απονεμηθεί 1ο, απέσπασαν η Μαντολινάτα υπό τον Σταμίρη σε συνεργασία με τον Κωνσταντίνο Μειντάνη και η Χορωδία Ευρωπαϊκής Μουσικής υπό τον Δημήτρη Σεμιτέκολο και την συνεργασία της Νικολέτας Βασιλάκη. Οι βραβευθέντες συμμετείχαν στην «Εβδομάδα Καλλιτεχνικής Έκφρασης» που διεξήχθη στην Αθήνα από 23 έως 26 Απριλίου 2007. Το 2008 η κατηγορία της Παραδοσιακής Χορωδίας καταργήθηκε, οπότε το Μουσικό Σύνολο του Κλάδη διαγωνίστηκε στην κατηγορία της Έντεχνης Ελληνικής Μουσικής και κατάφερε να αποσπάσει το 1ο βραβείο στους Περιφε-

5. <https://www.youtube.com/watch?v=GixeoR0V1Bs> (20-10-20).

ρειακούς Αγώνες που διεξήχθησαν στον Πύργο στις 13 Μαρτίου 2008 σε συνεργασία με το 1ο Γενικό Λύκειο και την σύμπραξη των Δημήτρη Αναστόπουλου, Αλέξανδρου Αγουριδάκη, Αγγελικής Ξανθάκη και Ελένης Καπνίση⁶. «Σε αυτό το δεσμό έχουμε γίνει και εμείς δεσμός. Στην Περιφέρεια γνωρίζουν πως πάντα η Ζάκυνθος κάνει καλή εμφάνιση. Αυτό κάναμε και φέτος...» (Εφημερίδα «Ημέρα τον Ζάκυθος», 28-3-08) σημείωσε ο Αντώνης Κλάδης. Η απονομή έγινε στις 12 Απριλίου και το Σύνολο προκρίθηκε να συμμετέχει στην «Εβδομάδα Καλλιτεχνικής Έκφρασης» που πραγματοποιήθηκε από 7 έως 9 Μαΐου για πρώτη φορά στη Θεσσαλονίκη.

Επί των ημερών του Κεφαλληνού ηχογραφήθηκαν στους χώρους του σχολείου, μία κασέτα και ένας ψηφιακός μουσικός δίσκος, CD, καρποί συλλογικής προσπάθειας και αγάπης μαθητών και καθηγητών του Σχολείου για τη μουσική και τον πολιτισμό του τόπου τους. Η κασέτα ηχογραφήθηκε το 2000 και περιείχε παραδοσιακά χριστουγεννιάτικα τραγούδια και έργα κλασικού ρεπερτορίου. Το CD κυκλοφόρησε το 2004. Η ηχογράφησή του έγινε με ηχητικά μέσα που διέθεσαν οι Ανδρέας Σταμίρης και Σπύρος Μαυρομάτης. Ο Σταμίρης έκανε την ενορχήστρωση και τη διδασκαλία της Χορωδίας και της Ορχήστρας και ο Μαυρομάτης την επιμέλεια και τη μίξη του ήχου. Ο Αντώνης Κλάδης είχε τη διδασκαλία και διεύθυνση της ορχήστρας μαζί με τον Σταμίρη. Το C.D. περιείχε παραδοσιακά επτανησιακά τραγούδια (αγροτικά, αστικά, καντάδες, αρέκιες)⁷, εκκλησιαστική μουσική⁸ και τραγούδια σύγχρονων συνθετών. Με την προσπάθεια αυτή, όπως ο διευθυντής επισημαίνει στις 25 Μαΐου 2004 στο ένθετο συνοδευτικό έντυ-

πο του δίσκου, το Σχολείο επιθυμούσε να συμβάλει «στη διάσωση και διάδοση της μουσικής μας κληρονομιάς έχοντας την ικανοποίηση που προσφέρει η συλλογική προσπάθεια και συνεργασία στο σχολικό περιβάλλον». Με τη Χορωδία και την Ορχήστρα συνέπραξε στο νταούλι και ο Κώστας Καλοκύρης. Ο δίσκος απεστάλη στο Υπουργείο Παιδείας, στην Καλλιτεχνική Επιτροπή Μουσικών Σχολείων, στα Μουσικά Σχολεία και στα Σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ζακύνθου.

Από την 1η Σεπτεμβρίου 2007 τη διεύθυνση του Σχολείου ανέλαβε η καθηγήτρια φιλόλογος Δήμητρα Σταμίρη. Επί των ημερών της το Σχολείο ταξίδεψε στο εξωτερικό τρεις συνεχόμενες χρονιές. Αρχικά, τον Μάρτιο του 2009, επισκέφτηκε την Γκρενόμπλ, ανταποκρινόμενο στην πρόσκληση της τοπικής Ελληνορθόδοξης Κοινότητας, με ένθερμο συνδετικό κρίκο τον ζακυνθινής καταγωγής εφημερίο της π. Γεράσιμο Σκαρτσό. Η Παραδοσιακή Χορωδία και η Ορχήστρα έδωσαν συναυλία στις 27 Μαρτίου υπό τον Κλάδη και τον Σταμίρη, ενώ η θεατρική ομάδα του Σχολείου ανέβασε «Ομιλία»⁹ της Δήμητρας Σταμίρη. Το Σχολείο φιλοξενήθηκε στο καθολικό μοναστήρι «Monastère des Clarisses», ξεναγήθηκε στα αξιοθέατα της πόλης και της γύρω περιοχής, γιόρτασε την Εθνική Επέτειο της 25ης Μαρτίου με τους Έλληνες ομογενείς και γέμισε «με νότες, βήματα χορευτικά, εδδηνικά και, ιδίως, ζακυνθινά χρώματα και εικόνες τα κενά της αναπόδησής τους για μία πατρίδα που δεν ξεχνιέται» (Εφημερίδα «Ημέρα τον Ζάκυθος», 14-4-09), όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η διευθύντρια στο σχετικό δελτίο τύπου. Την επόμενη χρονιά, από τις 19 έως 24 Απριλίου 2010, το Σχολείο ταξίδεψε στη Βενετία όπου η θεατρική ομάδα παρουσίασε ακόμα ένα

6. <https://www.youtube.com/watch?v=SBFvG2z1GI8> (11-10-20).

7. Για τα τραγούδια που περιλαμβάνονται στον ψηφιακό δίσκο πρβλ. <http://gym-mous-zakynth.zak.sch.gr/%2Fautosch/%2Fjoom-la15%2Findex.php%2Factivities%2F14-2011-12-21-09-06%2F01-cd-q-q> (05-10-20).

8. https://www.youtube.com/watch?v=Eo_pwbW-3Mk (05-10-20).

9. Από το 2008 έως το 2011 διεξήχθησαν στο Σχολείο με υπεύθυνη τη Δήμητρα Σταμίρη πολιτιστικά προγράμματα σχετιζόμενα με την «Ομιλία», το ιδιότυπο είδος Λαϊκού Θεάτρου της Ζακύνθου. Για την υλοποίηση των προγραμμάτων είχε συσταθεί θεατρική ομάδα που έδινε παραστάσεις στο αμφιθέατρο του Σχολείου και συμμετείχε στις καρναβαλικές εκδηλώσεις του Δήμου, κατά τις οποίες κατά παράδοση παίζονταν οι «Ομιλίες».

ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ - ΓΥΜΝΑΣΙΟ / ΛΥΚΕΙΟ ΜΟΥΣΙΚΟ
«ΜΙΑ ΥΠΕΡΟΧΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ...
...ΜΕ ΓΕΦΥΡΑ ΤΗΝ ΜΟΥΣΙΚΗ»

Στην εκδήλωση συμμετέχουν τα Δημοτικά Σχολεία : **19 & 21**
Μαρτίου
2012

Γερακαρίου, Μουζακίου, Κατασταρίου, 1ο Κάμπου, Κερίου
Δερματούσας, 1ο Δημοτικό, 2ο Δημοτικό, 3ο Δημοτικό
4ο Δημοτικό, 5ο Δημοτικό, 6ο Σχολείο Ζακύνθου

Εικόνα 4.
Αφίσα εκδήλωσης.

έργο Λαϊκού Θεάτρου και η Μαντολινάτα έδωσε συναυλία με μελοποιημένη ποίηση του Διονύσιου Σολωμού. Επίσης, συμμετείχε στον εορτασμό του Αγίου Γεωργίου στην ομώνυμη ιστορική εκκλησία της Ελληνικής Κοινότητας και ήρθε σε επαφή

με το ελληνικό σχολείο της Βερόνας. Ένα τρίτο ταξίδι με παραπλήσιες δράσεις και εκδηλώσεις έλαβε χώρα και την επόμενη σχολική χρονιά στη Ρώμη.

Ταυτόχρονα συνεχίζονταν οι δράσεις και εντός ελληνικού χώρου. Στις 11 Νοεμβρίου 2008 η βραβευθείσα Χορωδία του Σχολείου υπό τον Κλάδη συνέπραξε με την Μαθητική Μαντολινάτα-Χορωδία Ζακύνθου και, προσκεκλημένη από τον Δήμο Αργοστολίου, συμμετείχε σε πολιτιστικές εκδηλώσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Ενέργειες ανάδειξης σύγχρονου πολιτισμού και ιστορικής κληρονομιάς» που διεξήχθη στην Κεφαλονιά¹⁰. Εν συνεχεία, το Σχολείο συνέπραξε με το Μουσικό Σχολείο Πατρών για την υλοποίηση αφιερώματος στον Μίμη Πλέσσα το οποίο έλαβε χώρα στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Πατρών στις 5 Μαΐου 2010 και κατά το οποίο ερμηνεύτηκαν τραγούδια του γνωστού συνθέτη από πληθνή ορχήστρα και χορωδία μαθητών και των δύο σχολείων.

Από το σχολικό έτος 2011-12 μέχρι σήμερα διευθυντής του Σχολείου είναι ο καθηγητής φυσικής αγωγής Σπύρος Φιορεντίνος. Επί των ημερών του θεσπίστηκε ο θεσμός «Καλλιτεχνική Συνάντηση Μικρών Μουσικών» ο οποίος πραγματοποιήθηκε από το 2012 μέχρι και το 2018¹¹ με σκοπό την γνωριμία των μαθητών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με το Μουσικό Σχολείο Ζακύνθου, την επαφή τους με τα Μουσικά του Σύνολα και την καλλιέργεια της μουσικής έκφρασης και δημιουργίας σε ένα πνεύμα αλληλεγγύης και αλληλοσεβασμού. Σημαντικές δράσεις του Σχολείου ήταν και οι λεγόμενες «Ενδοσχολικές Ακροάσεις» κατά τις οποίες οι μαθητές ερμήνευαν έργα ποικίλου ρεπερτορίου, ατομικά ή σε μικρές ομάδες, παρουσία όλης της σχολικής κοινότητας.

Επιπλέον, πέρα από τις καθιερωμένες χριστουγεν-

10. <https://www.youtube.com/watch?v=E2QtAy6ork> (10-10-20).

11. Πρβλ: <http://gym-mous-zakynth.zak.sch.gr/autosch/joomla15/index.php/2012-02-24-13-44-27/96-2012-02-24-13-51-20> και <https://www.imerazante.gr/2017/03/28/145845> (15-10-20).

νιάτικες και εαρινές συναυλίες που έλαβαν χώρα κάθε χρόνο, στο Μουσικό Σχολείο Ζακύνθου πραγματοποιήθηκαν και άλλες ποικίλες εκδηλώσεις, δράσεις και συνεργασίες. Ενδεικτικά στις 27 Απριλίου 2012 ξεχωριστή ήταν η από κοινού συναυλία με το Μουσικό Σχολείο Βόλου με θέμα «ταξιδεύουμε στη θάλασσά μας» κατά την οποία ερμηνεύτηκαν τραγούδια σε ποίηση Ελύτη, Καβάφη, Σεφέρη, Σολωμού και χορωδιακά και ορχηστρικά κομμάτια της ζακυνθινής μουσικής εργογραφίας. Κατά το σχολικό έτος 2012-2013, στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΣΠΑ «Εκπαιδευτικές Επισκέψεις Μαθητών» έλαβε χώρα συνεργασία του Σχολείου με το «Μουσείο Σολωμού και Επιφανών Ζακυνθίων» κατά την οποία οι συμμετέχοντες μαθητές, υπό την καθοδήγηση της Φωτεινής Γκέλη, πραγματοποίησαν επισκέψεις και εκπαιδευτικές δράσεις με στόχο την σφαιρική προσέγγιση της ζωής και του έργου του Διονύσιου Σολωμού με αφορμή τη διδασκαλία αποσπάσματος του ποιήματος «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι» και τη μελοποίησή του από σημαντικούς Έλληνες συνθέτες.

Επιπροσθέτως, στις 31 Μαρτίου 2014, πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Τεχνολογίας Ήχου και Μουσικών Οργάνων του τότε ΤΕΙ Ιονίων Νήσων ημερίδα, κατά την οποία ο επίκουρος καθηγητής Γιώργος Ηλιάδης και η διδάκτωρ Εθνομουσικολογίας Ρενάτα Δαλιανούδη παρουσίασαν στους μαθητές του Σχολείου, μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του Ιόνιου Μουσικού Αρχείου, τα πορίσματα έρευνας για την Επανησιακή Μουσική στα νησιά Ζάκυνθος, Κεφαλονιά και Λευκάδα¹².

Ιδιαίτερης πολιτισμικής και καλλιτεχνικής σημασίας ήταν η διοργάνωση του «Zante Music MasterClass» από 6 έως 13 Σεπτεμβρίου 2014 το οποίο έφερε για πρώτη φορά στο νησί ο ζακυνθινός καταγωγής αλτίστας Γιάννης Ρωμανός. Δίδα-

ξαν οι καθηγητές διεθνούς κύρους Raquel Castro Pego (βιολί), Yuval Gotlibovitch (βιόλα), Jonathan Gotlibovitch (βιολοντσέλο) και Sandro D' Onofrio (πιάνο). Τα μαθήματα παρακολούθησαν δωρεάν ως ακροατές οι μαθητές του νησιού. Το Master Class κορυφώθηκε με τρεις συναυλίες που έλαβαν χώρα στις 11, 12 και 13 Σεπτεμβρίου. Την επόμενη χρονιά, στις 15 Σεπτεμβρίου 2015, διεξήχθη «Master Class ηλεκτρικής κιθάρας» με τους Τόλη Ζαβαλιάρη και Λεωνίδα Αρτεμάκη. Κατόπιν, στις 12 Μαΐου 2018, το σύνολο Ευρωπαϊκής Χορωδίας του Σχολείου υπό τον Νίκο Γράφα παρουσίασε το έργο του Bertolt Brecht «Ο κύκλος με την κιμωλία» σε μετάφραση Οδυσσέα Ελύτη¹³ και μουσική Μάνου Χατζιδάκι, ενώ στις 24 Νοεμβρίου 2018 στο Αμφιθέατρο του Σχολείου διεξήχθη Σεμινάριο Διεύθυνσης Χορωδίας με τον Νίκο Ευθυμιάδη. Στις 4-5 Απριλίου 2019 το Μουσικό Σχολείο Ζακύνθου συμμετείχε στην «1η Συνάντηση Μουσικών Σχολείων Ιονίων Νήσων» με την Μαντολινάτα του υπό τον Σταμίρη και την Χορωδία υπό τον Κλάδη με τη συνεργασία της Ανδριάνας Αγγελοπούλου.

Στις 15 Δεκεμβρίου 2019 πραγματοποιήθηκε χριστουγεννιάτικη γιορτή στο αμφιθέατρο του Σχολείου με την συμμετοχή των συνόλων Παραδοσιακής Χορωδίας υπό την καθοδήγηση των Κλάδη και Διονύση Σεμιτέκολου, Μουσικής Δωματίου υπό τους Δημήτρη Αναστόπουλου και Κατερίνα Γιακουμέλου, Μαντολινάτας υπό τον Σταμίρη και Ευρωπαϊκής Χορωδίας υπό την καθοδήγηση των Νίκου Γράφα και Διονύση Μπουκουβάλα. Η προγραμματισμένη «2η Συνάντηση Μουσικών Σχολείων Ιονίων Νήσων», η οποία θα ελάμβανε χώρα την άνοιξη του 2020 στη Ζάκυνθο, ματαιώθηκε λόγω της πανδημίας της νόσου του κορονοϊού Covid-19.

12. Η ίδια δράση επαναλήφθηκε στις 2 Απριλίου 2014 στο Μουσικό Σχολείο Λευκάδας.

13. Πλήρης τίτλος: *Ο κύκλος με την κιμωλία στον Καύκασο, δράδος σε πέντε πράξεις*, Μπρέχτ, 2010, Αθήνα: Ύψιλον.

Εικόνα 5.
Το Μουσικό Σχολείο
Κέρκυρας.

Μουσικό Σχολείο Κέρκυρας «Μάντζαρος-Σαμάρας»

Το Μουσικό σχολείο Κέρκυρας «Μάντζαρος-Σαμάρας» ιδρύθηκε το 1991, επί υπουργίας Γιώργου Σουφλιά και επί Διευθύνσεως Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κέρκυρας Σπύρου Κοντογιάννη, κατόπιν εισήγησης του τότε προέδρου της Καλλιτεχνικής Επιτροπής, συνθέτη και μαέστρου κερκυραϊκής καταγωγής Γιώργου Κατσαρού. Η ίδρυσή του ανακοινώθηκε στο ΦΕΚ 77/τ.Α΄/22-05-1991. Το σχολείο εγκαινιάστηκε στις 13 Νοεμβρίου 1991 από τον υφυπουργό Παιδείας Βασίλειο Μπεκίρη παρουσία του Γιώργου Κατσαρού και εκπροσώπων της πολιτικής και δημοτικής αρχής του νησιού, μεταξύ των οποίων και ο Μιχάλης Καρράς, Πρόεδρος της Κοινότητας Κάτω Κορακιάνας όπου το σχολείο εδρεύει μέχρι σήμερα.

Αρχικά το Μουσικό Σχολείο στεγάστηκε σε χώρους που προορίζονταν για παιδικές κατασκηνώσεις και σε αίθουσες που του παραχωρήθηκαν από το τότε Τεχνικό Λύκειο της περιοχής. Σύμφωνα με μαρτυρία του Σωτήρη Βογιατζόγλου, καθηγητή

Θεολόγου του Σχολείου, οι δυσκολίες λόγω ελλείπων κτηριακών υποδομών ήταν πολλές αφού κάποιοι καθηγητές έκαναν μάθημα ακόμα και στα αυτοκίνητά τους, ωστόσο η αρχή είχε γίνει. Το Μουσικό Σχολείο Κέρκυρας ήταν γεγονός και ήδη αριθμούσε 56 μαθητές, από τους οποίους κάποιοι μετέπειτα επανήλθαν στο Σχολείο ως καθηγητές. Παράλληλα, ο Σύλλογος Διδασκόντων ήδη αποτελούνταν από 25 καθηγητές Γενικής και Μουσικής Παιδείας.

Πρώτος Διευθυντής του Σχολείου ο Κωνσταντίνος Καραμούτσος, καθηγητής φιλόλογος, ο οποίος ανέλαβε επίσημα τα καθήκοντά του στις 6 Δεκεμβρίου 1991. Επί των ημερών του, το Μουσικό Σχολείο Κέρκυρας θεμελιώθηκε κυριολεκτικά και μεταφορικά αφού ξεκίνησε η ανέγερση του κτιρίου που θα στέγαζε το Μουσικό Λύκειο, ενώ ταυτόχρονα το πολυδιάστατο έργο του Σχολείου άρχισε να κάνει εμφανή την παρουσία του εντός και εκτός των συνόρων της Κέρκυρας.

Κατά τους πρώτους κιόλας μήνες λειτουργίας του

Εικόνα 6.

Μπάντα Μουσικού
Σχολείου Κέρκυρας,
Αρχιμουσικός:
Δημήτρης Παπικινός,
Πανηγυρική Συναυλία
στο πλαίσιο του εορτασμού
των 25 χρόνων
από την ίδρυση του Σχολείου,
23 Νοεμβρίου 2016,
Δημοτικό Θέατρο Κέρκυρας.

Σχολείου συγκροτήθηκε Μπαντίνα με αρχιμουσικό τον Μάνθο Βλάχο η οποία πολύ σύντομα μετεξελίχθηκε σε Μπάντα και ταξίδεψε στην Αθήνα για να εκπροσωπήσει το Σχολείο στη «2η Συνάντηση Οργανικών και Φωνητικών Συνόλων» που διοργάνωσε η ΟΛΜΕ και το Υπουργείο Παιδείας στο κινηματοθέατρο «Παλλάς» στις 8 Μαΐου 1993. Στην ίδια διοργάνωση συμμετείχαν και η Μικτή Παιδική Χορωδία υπό την διεύθυνση του Ανδρέα Καλογερά, η Μαντολινάτα με καθοδηγητή τον Σπύρο Μερτύρη, η Ορχήστρα Ελαφράς Μουσικής-Jazz του Σπύρου Ράλλη και η Ορχήστρα Λαογραφικής Μουσικής με το χορευτικό συγκρότημα της Αλεξάνδρας Γράψα. Τον επόμενο χρόνο το Σχολείο συμμετείχε με την Μπαντίνα και την Μαντολινάτα του στη συναυλία που διεξήχθη το Νέο Φρούριο στις 23 Ιουνίου 1994, στο πλαίσιο της συνόδου κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκείνη την εποχή το μαθητικό δυναμικό του σχολείου αριθμεί πλέον 164 μαθητές.

Σημαντικό γεγονός στην μέχρι τότε πορεία του

Σχολείου αλλά και του θεσμού των Μουσικών Σχολείων ήταν η «1η Συνάντηση Μουσικών Σχολείων» που πραγματοποιήθηκε από 3 έως 5 Απριλίου 1995 στην Κέρκυρα. Η συνάντηση έκλεισε με συναυλία στο Δημοτικό Θέατρο στην οποία συμμετείχαν μουσικά σύνολα των Μουσικών Σχολείων Χαϊδαρίου-Ιλίου, Παλλήνης, Δολιανών-Ιωαννίνων και φυσικά της Κέρκυρας.

Το 1996 ήταν χρονιά σταθμός για το Μουσικό Σχολείο Κέρκυρας καθώς, με αφορμή τη συμπλήρωση πέντε χρόνων από την ίδρυσή του, πραγματοποίησε μία σειρά εκδηλώσεων που διήρκεσαν από τις 5 Μαΐου μέχρι τις 22 Ιουνίου, ημέρα της τελικής συναυλίας στο οικολογικό θέατρο του Μουσικού Σχολείου με τη συμμετοχή όλων των μουσικών του συνόλων. Παράλληλα, το Σχολείο συμμετείχε στους «Πανελλήνιους Μαθητικούς Καλλιτεχνικούς Αγώνες» με ιδιαίτερη επιτυχία καθώς πέντε συνολικά μουσικά σύνολά του διακρίθηκαν ως εξής: η Ορχήστρα Πνευστών και η Ορχήστρα Εγχόρδων υπό τη διεύθυνση των Μάνθου Βλάχου

Εικόνα 7.
Χορωδία και Ορχήστρα
Μουσικού Σχολείου
Κέρκυρας,
Διεύθυνση:
Κίμων Χυτήρης,
Προετοιμασία Χορωδίας:
Δήμητρα Καδογεροπούδου,
31 Ιανουαρίου 2018,
Δημοτικό Θέατρο Κέρκυρας.
Αρχείο Ροζίνας Ανεμογιάννη.

και Ειρήνης Κέντρου αντίστοιχα (1ο βραβείο), η Ορχήστρα Κρουστών και η Χορωδία Ευρωπαϊκής Μουσικής υπό την διεύθυνση των Μιχαήλ Θεοδώρου και Ροζίνας Ανεμογιάννη αντίστοιχα (2ο βραβείο) και η Χορωδία Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής του Σωτήρη Βογιατζόγλου (έπαινο).

Το σχολικό έτος 1996-97 βρήκε το Σχολείο με όλες πλέον τις τάξεις γυμνασίου και λυκείου και από τις 14 Οκτωβρίου 1996 με νέο διευθυντή, τον καθηγητή φυσικό και φλαουτίστα Δημήτρη Μάνδυλα. Στις 15 Δεκεμβρίου 1996 το Σχολείο πραγματοποίησε συναυλία στο Δημοτικό Θέατρο. Τη χρονιά εκείνη καθιερώθηκε η διεξαγωγή των υποχρεωτικών, προβλεπόμενων από το θεσμικό πλαίσιο των Μουσικών Σχολείων, συναυλιών να γίνεται στο Δημοτικό Θέατρο με τη συμμετοχή όλων των μουσικών συνόλων του Σχολείου και κατά την συναυλία, ενόψει των Χριστουγέννων, να απονέμονται τα αριστεία και βραβεία στους αριστούχους μαθητές του Σχολείου, στους επιτυχόντες σε ΑΕΙ, ΤΕΙ και

Μουσικές Ακαδημίες του εξωτερικού αλλά και στους βραβευθέντες και διακριθέντες μαθητές στους «Πανελλήνιους Μαθητικούς Σχολικούς Αγώνες», στους οποίους το Μουσικό Σχολείο Κέρκυρας έκανε κάθε χρόνο αισθητή την παρουσία του. Ενδεικτικά αναφέρονται τα σύνολα και οι χρονιές που βραβεύτηκαν: Μπαντίνα, Μπάντα, Ορχήστρα Χάλκινων Πνευστών, Ορχήστρα Πνευστών: 1ο βραβείο 1996, 1997, 2001, 2002, 2003, 2004 (1ο στους περιφερειακούς, 2ο στους τελικούς), 2005 και 2008, 2ο βραβείο 1999, έπαινος 2000. Μαντολινάτα: 1ο βραβείο 1997, 1999, 2004, 2005 και 2ο βραβείο 2000. Ορχήστρα Εγχόρδων: 1ο βραβείο 1996. Ορχήστρα Κρουστών: 1ο βραβείο 1997, 2002, 2ο βραβείο 1996, έπαινος 1999, 2000, 2003. Ορχήστρα Ελαφράς Μουσικής: 1ο βραβείο 1997, 1999, 2007. Χορωδία Ευρωπαϊκής Μουσικής: 2ο βραβείο 1996, 3ο βραβείο 2002. Χορωδία Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής: έπαινος 1996. Σύνολο ρεμπέτικου και αστικού τραγουδιού: 2ο βραβείο 2008. Σύγχρονος Χορός: 1ο βραβείο 2001.

Επιπλέον, στον ίδιο θεσμό συνολικά τριάντα εν-
νέα βραβεύσεις και διακρίσεις απέσπασαν μαθητές
και μαθήτριες σε ατομικά όργανα, στο τραγούδι, τη
σύνθεση και τον χορό¹⁴, ενώ η Ορχήστρα Ελαφράς
Μουσικής - Jazz - του Ράλλη και η Μαντολινάτα
του Μερτύρη τιμήθηκαν και με το έπαθλο ΡΑΘ¹⁵
(1997, 1999 αντίστοιχα) και η Μπάντα, υπό τη δι-
εύθυνση του Δημήτρη Παπικινού, έλαβε τιμητική
διάκριση στην 7η Διεθνή Συνάντηση Μουσικών
Σχολείων που διεξήχθη το 2001 στο Μάλιε της
Ιταλίας.

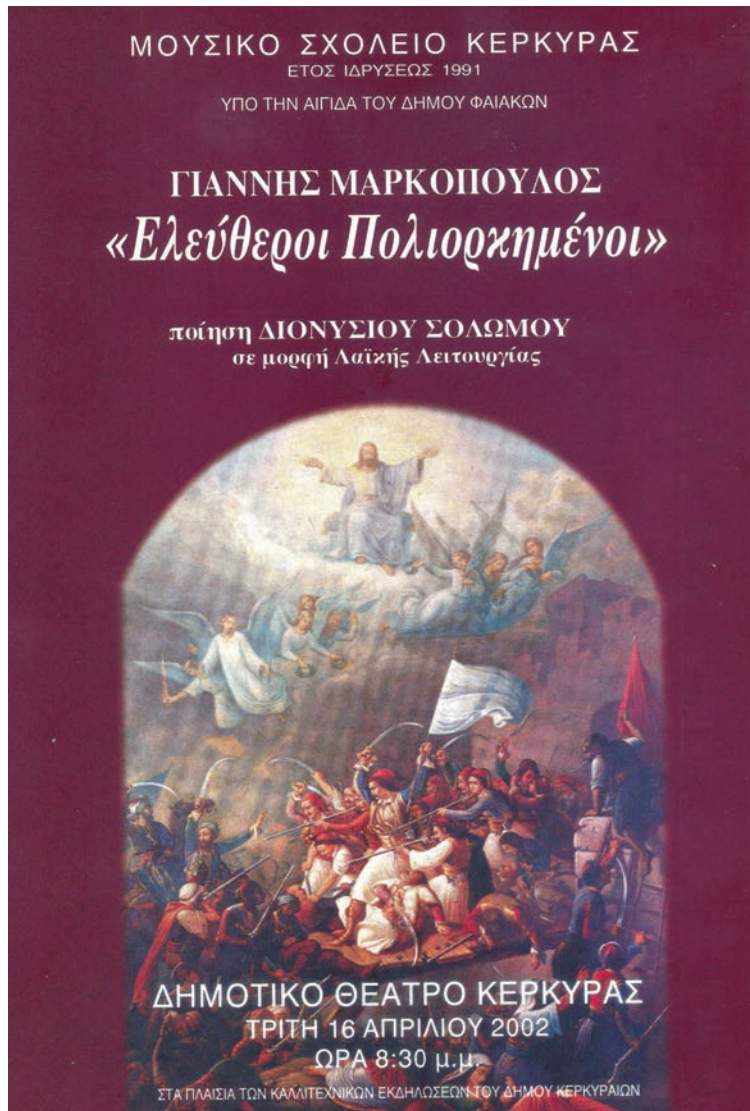
Κατά την τριετία 2002-2004 η δράση του Σχολείου
κορυφώνεται με την ερμηνεία τριών μεγάλων έρ-
γων υπό τη διεύθυνση του Δημήτρη Παπικινού,
για την παρουσίαση των οποίων ήταν απαραίτητη
η σύμπραξη των Μουσικών Συνόλων και η συ-
νεργασία με ποικίλους πολιτιστικούς φορείς της
Κέρκυρας. Πρώτο έργο η «Λαϊκή Λειτουργία
Ελεύθεροι Πολιορκημένοι» του Γιάννη Μαρκό-
πουλου σε ποίηση Διονύσιου Σολωμού, η οποία
ερμηνεύτηκε με αφορμή τον εορτασμό των δέκα
χρόνων από την ίδρυση του Μουσικού Σχολείου
στις 16 Απριλίου 2002 στο Δημοτικό Θέατρο. Μέ-
λη της Μπάντας συνεργάστηκαν με την Ορχήστρα
Εγχόρδων και τη Χορωδία του σχολείου αλλά και
με τη Χορωδία και τη Δημοτική Χορωδία της
Κέρκυρας και τον σαντουρίστα Ανδρέα Κατσι-
γιάννη. Δεύτερο μεγάλο έργο το «Άξιον Εστί» του
Μίκη Θεοδωράκη σε ποίηση Οδυσσέα Ελύτη το
οποίο ερμηνεύτηκε για πρώτη φορά στην Κέρκυ-
ρα στις 5 Απριλίου 2003 στο Δημοτικό Θέατρο με
τη σύμπραξη της Μπάντας, της Ορχήστρας Εγχόρ-
δων, της Λαϊκής Ορχήστρας και της Χορωδίας του
σχολείου με την Χορωδία της Κέρκυρας. Η συ-
ναυλία αποτέλεσε μέρος των δράσεων του σχολεί-

ου στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης της Ευ-
ρωπαϊκής Κοινότητας Σωκράτης-Comenius και
επαναλήφθηκε στις 6 Απριλίου, 10 και 21 Μαΐου
2003 στο πλαίσιο της 139^{ης} επετείου της Ένωσης
της Επτανήσου με την Ελλάδα. Τρίτο έργο το χο-
ρόδραμα «Ορνίθες» του Μάνου Χατζιδάκι. Ερμη-
νεύτηκε στις 21 και 22 Μαρτίου 2004 στο Δημοτι-
κό Θέατρο μαζί με αποσπάσματα άλλων έργων
του Έλληνα συνθέτη σε εκδήλωση που οργανώ-
θηκε από το Δήμο Κερκυραίων στο πλαίσιο ακόμα
μίας επετείου της Ένωσης της Επτανήσου με την
Ελλάδα. Η Ορχήστρα αυτή τη φορά διανθίστηκε
με πιάνο, κιθάρες και μαντολίνα, ενώ η Χορωδία
του σχολείου συνέπραξε με τη Χορωδία Κέρκυ-
ρας. Και στα τρία έργα συμμετείχαν αξιόλογοι τρα-
γουδιστές. Πιο συγκεκριμένα στη «Λαϊκή Λει-
τουργία» οι Μανώλης Χατζημανώλης, Παντελής
Κοντός, στο «Άξιον Εστί» οι Γιώργος Άνθης, Παν-
τελής Κοντός και στους «Ορνίθες» οι Χατζημανώ-
λης, Ανδρέας Γκούσης, Σοφία Παναγιωτοπούλου
και Δήμητρα Καλογεροπούλου. Τη Χορωδία προ-
ετοίμασε η Ροζίνα Ανεμογιάννη, ενώ πολύτιμη
ήταν και η συμβολή της Μαριλένας Ελούλ στο
πιάνο.

Παράλληλα, πλούσια ήταν και η επιμέρους δράση
των μουσικών συνόλων. Ενδεικτικά αναφέρεται η
εκδήλωση του Συνόλου Χάλκινων Πνευστών για
το «Χαμόγελο του παιδιού» στο σχολικό κέντρο
Αγρού στις 23 Δεκεμβρίου 2002, η εκδήλωση της
Μαντολινάτας στην αίθουσα «Διονύσιος Σολω-
μός» του ξενοδοχείου Corfu Palace στο πλαίσιο της
συνάντησης του Συνδέσμου Εφέδρων Αξιωματι-
κών Ν. Κέρκυρας με τον αντίστοιχο της Κύπρου
στις 7 Απριλίου 2003, η συναυλία του Κουιντέτου
Brass με χριστουγεννιάτικα τραγούδια υπό την κα-

14. Πρβλ. http://gym-mous-kerkyr.ker.sch.gr/m_s_k/brabeia.htm (25-10-20) όπου αναλυτική κατάσταση βραβευθέντων μα-
θητών.

15. Το έπαθλο ΡΑΘ αναβίωσε από τον Δήμο Κερκυραίων στη μνήμη του Σπύρου Ραθ, του πρώτου δημάρχου στην Ελλάδα
που παραιτήθηκε από το αξίωμά του στις 26 Ιουλίου 1967 σε ένδειξη διαμαρτυρίας για το καθεστώς της Χούντας. Κατά τη
Μεταπολίτευση ο Ραθ επανεξελέγη δήμαρχος στις πρώτες ελεύθερες αυτοδιοικητικές εκλογές του 1975 ως επικεφαλής του
«Κερκυραϊκού Ψηφοδελτίου Δημοκρατικών Δυνάμεων». Το έπαθλο είχε θεσμοθετηθεί από τον ίδιο τον Ραθ με προσω-
πική του δαπάνη ως «Έπαθλο Αρετής». Απονέμεται σε νέους για τις επιδόσεις τους στις καλές τέχνες και τον αθλητισμό.
Ανακτήθηκε από: <https://corfustories.com/2020/09/26/26-7-1967-i-istoriki-paraitisi-toy-dimarchoy-s/> (21-10-20).

Εικόνα 8α, 8β. Αφίσες εκδηλώσεων.

θοδήγηση του Σπύρου Νίκα στην πλατεία Ηρώων στην Πόλη, το οποίο, μαζί με την Μαντολινάτα υπό τη διεύθυνση του Βλαδίμηρου Κοτάνη, συμμετείχε στην «1η Συνάντηση Μουσικών Σχολείων Αγρινίου, Κέρκυρας και Λευκάδας» που πραγματοποιήθηκε στη Λευκάδα στις 8 Μαΐου 2004. Επιπλέον, η Μαντολινάτα, αυτή τη φορά υπό τον Σπύρο Τσιλιμπάρη, εκπροσώπησε το Σχολείο στη «2η Επτανησιακή Γαστρονομική Συνάντηση» στις 10 Οκτωβρίου 2004 που διεξήχθη στο παραδοσιακό κερκυραϊκό χωριό του Μπούα στα Δανίλια.

Από το 2005 και μετά τα Μουσικά Σύνολα του Σχολείου διεκδικούν τη δράση τους και εκτός ελληνικών συνόρων. Στις 19 Οκτωβρίου, τέσσερα χρόνια μετά τη διάκρισή της στο Μάλιε της Ιταλίας, η Μπάντα υπό τον Παπικινό συμμετείχε σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στην πόλη Ντούπνιτσα της Βουλγαρίας στο πλαίσιο της αδελφοποίησης των Δήμων Φαϊάκων και Ντούπνιτσας. Την επόμενη χρονιά στις 27 Μαρτίου 2006 η Χορωδία Ευρωπαϊκής Μουσικής των Κωνσταντίνας Μπεγγή και Μαρίας Καλουτσάκη και μία χορευτική ομάδα κερκυραϊκών χορών ταξίδεψαν στη Βενετία

για να μετέχουν σε εκδήλωση στο Κρατικό Γυμνάσιο-Λύκειο «Marco Foscarini» στο πλαίσιο του προγράμματος κινητικότητας μαθητών «Atlante Sonora» και στις 4-5 Μαΐου 2007 η Μαντολινάτα και η Χορωδία Ευρωπαϊκής Μουσικής υπό την διδασκαλία των ίδιων καθηγητριών και τη διεύθυνση του Κίμωνα Χυτήρη έδωσαν το παρόν στο Agrigento της Σικελίας για να λάβουν μέρος σε συναυλία στο πλαίσιο του προγράμματος «Euterpe - Mediterraneo in Musica» που διεξήχθη στο εντευκτήριο τέχνης και πολιτισμού Palacongressi όπου επιπλέον, στις 4 Απριλίου 2008, το θεατρικό εργαστήρι του Σχολείου ανέβασε το έργο «Οι γάμοι της Φειρίκως» υπό την καθοδήγηση της θεατρολόγου Ευανθίας Αλατσάκη.

Την ίδια περίοδο διεξήχθησαν και δύο συναυλίες, στις 9 Απριλίου 2006 και 28 Απριλίου 2007 στην Ιόνιο Ακαδημία, με σκοπό την παρουσίαση αποφοίτων του Μουσικού Σχολείου Κέρκυρας που σπούδαζαν στο εξωτερικό ή μετείχαν σε ορχήστρες εντός και εκτός του ελλαδικού χώρου, όπως των Όθωνα Γκόγκα (φλάουτο), Νίκου Γκυλάτση (βιολί), Γιάννη Γκυλάτση (κιθάρα), Άγγελου Πολίτη (κλαρινέτο), Ανδρέα Θεοδώρου (τρομπόνι). Στην εφημερίδα «Ελευθερία» της 11ης Απριλίου 2006 η ιστορικός τέχνης Μαρία Μελέντη έγραψε σχετικά με τη δράση και την ευρύτερη προσφορά του Σχολείου στη μουσική εκπαίδευση του νησιού:

«Η εκδήλωση συνέβαλε ώστε να πληροφορηθούμε την σημαντική δράση του σχολείου που αποτελεί τον πιο δημοφιλή φορέα δημόσιας εκπαίδευσης στην Κέρκυρα αφού όχι μόνο καλλιεργεί και διαδίδει την τέχνη της μουσικής αλλά και τροφοδοτεί την Ανώτατη Εκπαίδευση με φοιτητές και αρκετά συχνά, προσφάτως, τους απασχολεί ως διδάσκοντες μετά το τέλος των σπουδών τους».

Μελέντη Μ., 11-04-06, εφημερίδα «Ελευθερία».

Ιδιαίτερης σημασίας ήταν και η συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας του Σχολείου με την αιγίδα

του Δήμου Φαιάκων στις 22 Απριλίου 2007, κατά την οποία ερμηνεύτηκε στον Ιερό Καθολικό Ναό Κέρκυρας υπό τη διεύθυνση του Κίμωνα Χυτήρη το έργο του G. F. Händel «Μουσική των Νερών», ένα από τα γνωστότερα δείγματα της μουσικής Μπαρόκ που σπάνια δίνεται η ευκαιρία να ερμηνευτεί από μαθητές σχολείων στην Ελλάδα. Την επόμενη χρονιά, στις 29 Μαρτίου 2008, η Συμφωνική Ορχήστρα παρουσίασε το έργο «Το χαμόγελο της Τζοκόντας» του Μάνου Χατζιδάκι στο Δημοτικό Θέατρο με τη συνδιοργάνωση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κέρκυρας.

Πέρα από τις καθιερωμένες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις του Σχολείου τον Δεκέμβριο και τον Απρίλιο-Μάιο κάθε σχολικού έτους με τη συμμετοχή όλων των μουσικών του συνόλων, λάμβαναν χώρα και άλλες εκδηλώσεις σε συνεργασία με ποικίλους φορείς. Ενδεικτικά, ξεχωριστή ήταν και η συνεργασία με τον Σύλλογο Εθελοντών Αιμοδοτών «Ηλίας Πολίτης» κατά την οποία τα Μουσικά Σύνολα του Σχολείου πλαισίωσαν κατά καιρούς εκδηλώσεις του Συλλόγου από το 2005 έως και το 2008. Επίσης, η συμμετοχή των δύο Κουιντέτων Ξύλινων και Χάλκινων Πνευστών του Σχολείου στις 21 Δεκεμβρίου 2008 σε εκδήλωση για την επέτειο των πενήντα χρόνων της Φιλαρμονικής Άνω Κορακιάνας «Σπ. Σαμάρας» με υπεύθυνους καθηγητές τον Σπύρο Νίκα και τον τότε διευθυντή του σχολείου Δημήτρη Μάνδυλα και οι κατά καιρούς εκδηλώσεις για την ενίσχυση του Ιατρείου Κέρκυρας στις 6 Φεβρουαρίου 2010, 8 Φεβρουαρίου 2011, 12 Μαρτίου 2012, 22 Μαρτίου 2014 στην Αναγνωστική Εταιρεία.

Στο πλαίσιο του εορτασμού των είκοσι χρόνων λειτουργίας του Σχολείου πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Θέατρο στις 13 Απριλίου 2011 συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας¹⁶ του υπό τον Χυτήρη σε συνεργασία με τη Χορωδία Ευρωπαϊκής Μουσικής του Μουσικού Σχολείου Ιλίου υπό τη διεύθυνση του Αντώνη Παλάσκα. Επιπλέον, στις 10 Μαΐου 2012 μία ακόμα συνεργασία με μουσικό

16. https://www.youtube.com/watch?v=P7QgOPQP_os (19-10-20).

σχολείο έλαβε χώρα σε συναυλία στην Ιόνιο Ακαδημία με τη συμμετοχή της Μπάντας υπό τον Παπικινό και της Μπαντίνας του Μουσικού Σχολείου Λευκάδας υπό τον Έκτορα Μερκούρη, ο οποίος ήταν από τους πρώτους απόφοιτους του Μουσικού Σχολείου Κέρκυρας. Την προηγούμενη μέρα είχε προηγηθεί στον ίδιο χώρο συναυλία με τα υπόλοιπα σύνολα του Σχολείου με θέμα τις παραδοσιακές μουσικές της Μεσογείου. Συμμετείχαν η Μαντολινάτα υπό τον Νίκο Κουβαρά, η Χορωδία Παραδοσιακής Μουσικής της Ευτυχίας Βογιατζόγλου και το μουσικό σύνολο του Ανώτερου Κρατικού Ιδρύματος Εκπαίδευσης «Enrico de Nicola» της πόλης Νάπολη της Ιταλίας. Αυτές ήταν και οι τελευταίες δράσεις του Σχολείου επί διευθύνσεως Μάνδουλα καθώς από τον Σεπτέμβριο του 2012 τη διοίκηση του Σχολείου ανέλαβε ο καθηγητής μουσικής και διδάκτωρ Μουσικολογίας Κωνσταντίνος Ζερβόπουλος.

Στα χρόνια που ακολούθησαν η δράση των Μουσικών Συνόλων του Σχολείου συνεχίστηκε με αμείωτο ενδιαφέρον και προς πολλές κατευθύνσεις. Ενδεικτικά, στις 15 Δεκεμβρίου 2013 το σύνολο κλαρινέτων του Παπικινού ερμήνευσε χριστουγεννιάτικες μελωδίες στη Δημόσια Βιβλιοθήκη Κέρκυρας. Στην πρώτη καλλιτεχνική εκδήλωση του σχολικού έτους 2013-14 στις 29 Ιανουαρίου 2014 στο Δημοτικό Θέατρο συμμετείχαν η Χορωδία υπό τη διεύθυνση του Κώστα Ζερβόπουλου, το Σύνολο Ακορντεόν υπό την καθοδήγηση του Γιώργου Πρίφτη, η Συμφωνική Ορχήστρα υπό τον Μηνά Παπανικολάου, φοιτητή του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου, και η Μπάντα υπό τον Παπικινό, η οποία στις 30 Απριλίου 2014 έδωσε συναυλία στο αμφιθέατρο του Μουσικού Σχολείου Βόλου. Εν συνεχεία, στις 7 Μαΐου 2014, πραγματοποιήθηκε συναυλία στην Αίθουσα της Φιλαρμονικής Εταιρίας Κέρκυρας όπου, μεταξύ άλλων, παρουσιάστηκαν και δύο

γνωστές μελωδίες με τζαζ αυτοσχεδιασμό από τους μαθητές, καρπός της συνεργασίας του Σχολείου με το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης φοιτητών της Κατεύθυνσης Τζαζ του Τμήματος, κατά την οποία, μέσα από το μάθημα των Μουσικών Συνόλων, οι μαθητές ήρθαν σε επαφή με την Τζαζ μουσική υπό την εποπτεία του Μάνου Ταβλάκη¹⁷. Παράλληλα, η Χορωδία του Σχολείου, υπό τον Ζερβόπουλο και την Μαριλένα Ελούλ στο πιάνο, έλαβε μέρος στον «1ο Διεθνή Μουσικό Διαγωνισμό Σχολικών Χορωδιών Aleksandar Morfidis Nisis» που διοργανώθηκε από τον Σύνδεσμο Παιδαγωγών Μουσικής και Μπαλέτου της Σερβίας στην πόλη Νόβι Σαντ και στις 12 Απριλίου 2014 κατέλαβε τη 2η θέση στην κατηγορία των μικτών χορωδιών με βαθμολογία 89/100. Αναμφίβολα, όπως αναφέρει σε σχετικό δελτίο τύπου ο διευθυντής του Σχολείου και μαέστρος της Χορωδίας Κώστας Ζερβόπουλος:

«Η σημαντική επιτυχία [...] αποδεικνύει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη συνεχή ανοδική πορεία του Μουσικού Σχολείου Κέρκυρας, που παρά τις σημαντικές ελλείψεις σε υποδομές, συνεχίζει να βελτιώνεται και να διαπρέπει τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό».

Ζερβόπουλος, Κ., 15-04-14, Δελτίο Τύπου.¹⁸

Στις 5 Μαρτίου 2015 η Χορωδία συμμετείχε μαζί με την Μπάντα του Παπικινού στην «7η Διεθνή Συνάντηση Σχολικών Χορωδιών» που διεξήχθη στην Καρδίτσα.

Κατά το σχολικό έτος 2014-15 η Μαντολινάτα συμμετείχε στον εορτασμό των εξήντα χρόνων από την ίδρυση του Μουσικού Ομίλου «Η Κερκυραϊκή Καντάδα και Μαντολινάτα» στις 11 Νοεμβρίου 2014 υπό την Ροζίνα Ανεμογιάννη¹⁹. Επιπλέον, το Σχολείο ήταν σχολείο-διοργανωτής των «Εορ-

17. <https://www.youtube.com/watch?v=gpo1QxbKDjU> (25-10-20).

18. Ανακτήθηκε από: <http://gym-mous-kerkyr.ker.sch.gr/autosch/joomla15/index.php/news/245-2014-04-12-12-22-29> (15-10-2020).

19. <https://www.youtube.com/watch?v=N-wDIJfKu7U> (15-10-20).

τίων²⁰» των Μουσικών Σχολείων, στα οποία συμμετείχαν τα Μουσικά Σχολεία Άρτας και Πρέβεζας. Τα «Εόρτια» διεξήχθησαν στις 22 Ιουνίου 2015 μπροστά στον Ιερό Ναό της Παναγίας των Ξένων (Πλακάδο τ' Αγίου) στην πόλη της Κέρκυρας.

Το 2016 ήταν χρονιά ορόσημο για το Σχολείο το οποίο συμπλήρωνε πλέον εικοσιπέντε χρόνια πορείας στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό, γεγονός που έγινε αφορμή για ποικίλες εκδηλώσεις αλλά και που συνέπεσε με διάφορες δράσεις των Μουσικών Συνόλων του εντός και εκτός των ορίων του νησιού. Ενδεικτικά στις 15 Φεβρουαρίου 2016 στη συναυλία της Μπάντας στο Δημοτικό Θέατρο παρουσιάστηκε ερευνητική εργασία μαθητών του Σχολείου υπό την καθοδήγηση της Ροζίνας Ανεμογιάννη με θέμα: «Μουσικό Σχολείο Κέρκυρας 1991-2016. 25 χρόνια εκπαίδευσης-μουσικής δημιουργίας»²¹. Στις 10 και 11 Μαρτίου η Μπάντα και η Χορωδία έκαναν συναυλία στο Αμφιθέατρο Τελετών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και στο Αμφιθέατρο του Μουσικού Σχολείου Θεσσαλονίκης. Κορυφαία στιγμή του εορτασμού ήταν η παρουσίαση του μιούζικαλ «West side story» του Leonard Bernstein στις 21-22 Απριλίου 2016 στην πλατεία Δημαρχείου με τη συμμετοχή 96 συντελεστών η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία του μέχρι τότε μεγαλύτερης διάρκειας Flash Mob²². Τη διεύθυνση της Χορωδίας είχε ο Γιώργος Άνθης και της Ορχήστρας ο Γιώργος Ρέγγης²³. Οι εορταστικές εκδηλώσεις ολοκληρώθηκαν στις 23 Νοεμβρίου 2016 με πανηγυρική συναυλία της Μπάντας και της Χορωδίας και τη συμμετοχή αποφοίτων του Σχολείου στο Δημοτικό Θέατρο.

Στις 28 Απριλίου 2017 η Χορωδία και η Μαντολινάτα του Σχολείου συμμετείχαν στο 4ο Φεστιβάλ «Ξάνθη πόλις ονείρων Μουσικών Σχολείων» παρουσιάζοντας «Αφιέρωμα στον Μάνο» στην κεντρική πλατεία της πόλης. Η καθιερωμένη τελική συναυλία του σχολικού έτους πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαΐου 2017 στο Πλακάδο τ' Αγίου στην πόλη της Κέρκυρας.

Κατά την τριετία 2017-2020 το σχολείο διπύθνε ο καθηγητής φυσικής αγωγής Γεράσιμος Τάραντος. Πέραν των καθιερωμένων προβλεπόμενων συναυλιών με τη συμμετοχή όλων των μουσικών συνόλων έλαβαν χώρα τρεις συναυλίες της Ορχήστρας Εγχόρδων υπό τη διεύθυνση του Κίμωνα Χυτήρη, στις 28 Φεβρουαρίου 2018 στο πρωθυπουργικό μέγαρο της Στουτγκάρδης, στις 2 Μαρτίου (πρωί) στην αίθουσα συναυλιών της πόλης Τρόσινγκεν και το απόγευμα της ίδιας μέρας στην αίθουσα συναυλιών του Μουσικού Πανεπιστημίου του Τρόσινγκεν με την Ορχήστρα του ομώνυμου Μουσικού Σχολείου υπό τη διεύθυνση των Marija Lauenstein και Achim Robold. Οι δύο ορχήστρες ξανανταμώθηκαν στις 24 Οκτωβρίου 2019 στην Ιόνιο Ακαδημία σε συναυλία υπό την αιγίδα του Δήμου Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων και του Ιονίου Πανεπιστημίου. Επιπροσθέτως, μέλη της Μαντολινάτας υπό τη διεύθυνση του Νίκου Κουβαρά πλαισίωσαν ομιλία της γράφουσας με θέμα: «1988-2018, 30 χρόνια Μουσικά Σχολεία» στις 24 Νοεμβρίου 2018 στο Κέντρο Επτανησιακής Μουσικής και Πολιτισμού που διοργάνωσε η Χορωδία Κέρκυρας, ενώ πλήρες το σχήμα μετείχε στην «1η Συνάντηση Μουσικών Σχολείων Ιονίων Νήσων» που διεξήχθη στις 4-5

20. Τα «Εόρτια» των Μουσικών Σχολείων θεσμοθετήθηκαν το 2014 με αφορμή τη συμπλήρωση εικοσιπέντε χρόνων από την ίδρυση του πρώτου Μουσικού Σχολείου και ήταν σειρά εκδηλώσεων με τη συμμετοχή ομάδων Μουσικών Σχολείων που διοργανώθηκαν από εννέα σχολεία τα οποία λειτούργησαν ως σχολεία υποδοχής. Τα «Εόρτια» επαναλήφθηκαν το 2015 και 2016 με διαφορετικά κάθε φορά σχολεία υποδοχής.

21. Διαθέσιμη στο: <http://gym-mous-kerkyr.ker.sch.gr/autosch/joomla15/images/Τελικό%20κείμενο%20Λευκόματος%2033.pdf> (16-10-20).

22. Flash Mob: μορφή οπτικοακουστικού έργου που χαρακτηρίζεται από την αιφνιδιαστική είσοδο καλλιτεχνών στο καθημερινό γίνεσθαι ενός δημόσιου χώρου οι οποίοι κατά την αποχώρησή τους αφήνουν με κάποιο τρόπο ένα μη λεκτικό μήνυμα.

23. <https://www.youtube.com/watch?v=60TKPegDHJg> (20-10-20), όπου αναγράφονται και οι λοιποί συντελεστές του βίντεο.

Εικόνα 9.
Το Μουσικό Σχολείο
Λευκάδας.

Απριλίου 2019 στην Λευκάδα όπου επιπλέον συμμετείχαν η Κιθαράτα και το Σύνολο Κρουστών υπό τη διεύθυνση του Γιώργου Αρμενιάκου και η Χορωδία υπό τη Δήμητρα Καλογεροπούλου και την πιανιστική συνοδεία της Σοφίας Παναγιωτοπούλου. Εν συνεχεία η Μαντολινάτα συνέπραξε με την «Κερκυραϊκή Καντάδα και Μαντολινάτα» στις 23 Νοεμβρίου 2019 στο Δημοτικό Θέατρο υπό την διεύθυνση του Κουβαρά²⁴ και της Ροζίνας Ανεμογιάννη. Τέλος, υπό τον Κουβαρά συμμετείχε και στην «1η Συνάντηση Μαθητικών και Φοιτητικών Μουσικών Συνόλων» στις 21 Φεβρουαρίου 2020 στην Ιόνιο Ακαδημία που διοργανώθηκε από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου με υπεύθυνη την γράφουσα και με την αιγίδα της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Ιονίων Νήσων. Με τους μαθητές συνέπραξαν οι Γιάννης Τσοπάνογλου, Άννα Δελαπόρτα και Σοφία Μάζη.

Από το 2020 μέχρι σήμερα στη διεύθυνση του Σχολείου είναι η καθηγήτρια γαλλικής γλώσσας

Αλεξάνδρα Τζούμα.

Μουσικό Σχολείο Λευκάδας

Το Μουσικό Σχολείο Λευκάδας ιδρύθηκε στις 17 Μαΐου 1993, από τον τότε υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Γιώργο Σουφλιά. Η ίδρυση ανακοινώθηκε στο ΦΕΚ 377/τ.Β'/27-05-1993. Καθοριστικό ρόλο για την ίδρυσή του έπαιξαν οι Χαράλαμπος Βλάχος, Ευαγγελία Αραβανή και ο Γιώργος Γκογκάκης, μέλος της τότε Καλλιτεχνικής Επιτροπής. Το Σχολείο αρχικά στεγάστηκε σε αίθουσες του 2ου Γυμνασίου στα Βαρδάνια, κατόπιν στους χώρους του πρώην 1ου Γυμνασίου στη Νεάπολη επί των οδών Καποδιστρίου και Σταδίου και το 1997 στις λυόμενες εγκαταστάσεις του Κέντρου Νεότητας του Δήμου μέχρι την οριστική εγκατάστασή του, από τον Σεπτέμβριο του 2009, σε λειτουργικό κτίριο που δημιουργήθηκε από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων επί της Λεωφόρου Φιλοσόφων πλησίον της πόλης της Λευκάδας.

24. https://www.youtube.com/watch?v=WOCH_TvkXdo (05-10-20).

Το Σχολείο ξεκίνησε τη λειτουργία του κατά το σχολικό έτος 1993-94 με 23 μαθητές υπό τη διεύθυνση του καθηγητή μαθηματικού Χαράλαμπου Βλάχου μέχρι το 1997. Το σχολικό έτος 1996-97²⁵, ιδρύθηκε το Μουσικό Λύκειο με διευθυντή τον καθηγητή μουσικής Αθανάσιο Μήτσουρα μέχρι και το 2000. Το σχολικό έτος 1997-98 τη διεύθυνση του Γυμνασίου ανέλαβε η καθηγήτρια μουσικής Ευαγγελία Αραβανή έως και το 2002. Από το σχολικό έτος 2000-01 το Σχολείο συνέχισε με ενιαία διοίκηση ως Μουσικό Γυμνάσιο και Λυκειακές Τάξεις.

Το Μουσικό Σχολείο Λευκάδας συμμετείχε και επανάληψη στους «Πανελλήνιους Μαθητικούς Καλλιτεχνικούς Αγώνες» ως εξής: Κατά το σχολικό έτος 1997-1998 η Μαντολινάτα υπό τη διεύθυνση του Ανδρέα Σγουρόπουλου και το Σύνολο Πνευστών υπό τον Θέμη Μεσοίνη μετείχαν στους «Περιφερειακούς Αγώνες» που διεξήχθησαν στη Ζάκυνθο. Τον Απρίλιο του 1999 η Μαντολινάτα υπό τον Σγουρόπουλο, η Χορωδία υπό τον Διονύση Γράψα και το Σύνολο Πνευστών υπό τον Αθανάσιο Μήτσουρα συμμετείχαν στους «Περιφερειακούς Μαθητικούς Αγώνες» στην Λευκάδα, κατά τους οποίους προκρίθηκαν στους τελικούς που διεξήχθησαν τον επόμενο μήνα στην Αθήνα όπου η Χορωδία απέσπασε το 3ο βραβείο και η Μαντολινάτα τιμητική διάκριση. Η συναυλία των συνόλων της Μαντολινάτας και του Συνόλου Πνευστών πραγματοποιήθηκε στο θέατρο «Broadway» και της Χορωδίας στο Ωδείο Αθηνών. Η απονομή των βραβείων έγινε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών στις 11 Μαΐου 1999. Κατά το σχολικό έτος 2000-01 το Σχολείο συμμετείχε στους «Περιφερειακούς Αγώνες» που διεξήχθησαν στην Πάτρα με την Μαντολινάτα υπό τον Σγουρόπουλο και με τη Χορωδία υπό τον Γράψα. Επιπλέον, το 2006 η Μαντολινάτα υπό τον Ξενοφώντα Σταματέλο απέσπασε το 1ο βραβείο στους «Περιφερειακούς Αγώνες» στο Αγρίνιο. Η τελετή απονομής των βραβείων έλαβε χώρα στις 12 και 13 Απριλίου

2006 στο Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών. Τέλος, στους Αγώνες υπήρξαν κατά καιρούς και ατομικές συμμετοχές μαθητών στα ατομικά όργανα και στο τραγούδι.

Από τον Σεπτέμβριο του 2002 και για δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια, στη διεύθυνση του Σχολείου ήταν ο καθηγητής μαθηματικός Άγγελος Βλάχος. Στα χέρια του το Σχολείο απόκτησε νέο βηματισμό και ακολούθησε μια συνεχόμενη ανοδική πορεία, τόσο ως προς την αύξηση του μαθητικού δυναμικού αλλά και ως προς τη διεξαγωγή μεγάλου αριθμού ποικίλων εκδηλώσεων (δεκαπέντε κατά μέσο όρο ετησίως) παρά τις ελλείψεις σε εκπαιδευτικό προσωπικό, ζήτημα που μέχρι σήμερα ταλανίζει κατά γενική ομολογία τα Μουσικά Σχολεία. «Ο *ρόδος ενός σκorpείου δεν είναι να βγάδει καθούς μαθητές, είναι να βγάδει καθούς ανθρώπους. Η μουσική δούπον σε αυτό βοηθάει τα μέγιστα, στο να σε οδοκληρώσει σαν προσωπικότητα, να σε ταξιδέψει*», ανέφερε χαρακτηριστικά ο Άγγελος Βλάχος σε συνέντευξή του στην Μαρία Παπαδοπούλου η οποία είχε επισκεφτεί το Σχολείο τον Μάιο του 2015²⁶.

Στις 8 Μαρτίου 2004 το Σχολείο διοργάνωσε και φιλοξένησε την «1η Συνάντηση Μουσικών Σχολείων Αγρινίου Κέρκυρας και Λευκάδας». Μέχρι το 2008, κορυφαία στην πορεία του Σχολείου ήταν η σύμπραξη με τον Θάνο Μικρούτσικο για την πραγματοποίηση συναυλίας με τίτλο «Γραμμές Οριζόντων» στις 17 Απριλίου 2008 στην αίθουσα εκδηλώσεων της Φιλαρμονικής Εταιρείας Λευκάδας. Η Χορωδία και η Μαντολινάτα υπό την καθοδήγηση των Ανδρέα Σγουρόπουλου και Διονύση Γράψα, ο οποίος έκανε και την ενορχήστρωση του έργου, ερμήνευσαν το «Σταυρό του Νότου» σε ποίηση Νίκου Καββαδία.

Την επόμενη χρονιά, στις 9 Απριλίου 2009 στην αίθουσα εκδηλώσεων της Φιλαρμονικής Εταιρείας Λευκάδας η Μαντολινάτα, η Ορχήστρα και η Χορωδία του Σχολείου υπό τη διεύθυνση του Σγου-

25. Το 1994 το Λύκειο διαχωρίστηκε διοικητικά από το Γυμνάσιο και στο Μουσικό Σχολείο Παλλίνης (Καψοκαβάδης, 2015, σ. 23).

26. Ανακτήθηκε από: <https://www.lefkadatoday.gr/kati.iperocho-ginete-stin-lefkada> (13.10.20).

Εικόνα 10.
Χορωδία, Ορχήστρα
και Μαντολινάτα
Μουσικού Σχολείου
Λευκάδας,
Διεύθυνση:
Ανδρέας Σγουρόπουλος,
Μουσική Επιμέλεια:
Διονύσης Γράψας,
«Αφιέρωμα στον
Ηλία Ανδριόπουλο»,
9 Απριλίου 2009,
αίθουσα εκδηλώσεων
Φιλαρμονικής Εταιρείας Λευ-
κάδας. Ηλεκτρονικό Αρχείο
Συναυσιών Μουσικού
Σχολείου Λευκάδας,
<http://gym-mous-lefkad.lefschgr>

ρόπουλου και τη μουσική επιμέλεια του Γράψα, πραγματοποίησαν αφιέρωμα στον συνθέτη Ηλία Ανδριόπουλο.

Το φθινόπωρο του 2009 το Μουσικό Σχολείο Λευκάδας ταξίδεψε στην Γερμανία και έδωσε δύο συναυλίες στις 22 Νοεμβρίου στο Dortmund και στις 23 στο Witten στο πλαίσιο του «Προγράμματος Ανταλλαγής Μαθητών Comenius». Σχολείο συνεργασίας ήταν το Holzkamp-Gesamtschule του Witten, το οποίο είχε ήδη επισκεφτεί τη Λευκάδα τον προηγούμενο Σεπτέμβριο για να δώσει δύο συναυλίες με τη σύμπραξη μαθητών του Μουσικού Σχολείου Λευκάδας.

Κατά το σχολικό έτος 2009-10, μετά από 16 χρόνια λειτουργίας του Σχολείου, ιδρύθηκε η Μπάντα. Πιο συγκεκριμένα ο μέχρι σήμερα Αρχιμουσικός της Έκτορας Μερκούρης ανέφερε:

Μέχρι το 2009 [...] δεν λειτουργούσε συστηματικά και σε ετήσια βάση το σύνολο της Μπάν-

τας[...]. Το γεγονός αυτό μου φάνηκε παράταιρο με την μακρά ιστορία που έχει η Λευκάδα στο χώρο της Μπάντας από το 1850, έτος ίδρυσης της Φιλαρμονικής Εταιρείας Λευκάδας, μέχρι τις μέρες μας. Έτσι πρότεινα στην τότε διεύθυνση και στο σύλλογο διδασκόντων τη δημιουργία μπάντας και τη λειτουργίας της στο πλαίσιο του μαθήματος των Μουσικών Συνόλων. [...] Η Μπαντίνα ξεκίνησε με δεκαεννέα μαθητές, έχοντας να επιλύσει ένα πλήθος προβλημάτων που σχετίζονταν με το χώρο, τα όργανα και την έλλειψη εξειδικευμένου διδακτικού προσωπικού.

Μερκούρης, Ε., 2020, σ. 233.

Από τις πρώτες εκδηλώσεις του Σχολείου στο νέο καλαίσθητο και λειτουργικό του κτίριο ήταν στις 30 Απριλίου 2010, μία «Διαδρομή στο Ελληνικό Τραγούδι» μέσα από τους στίχους του Λευτέρη Παπαδόπουλου με την συνδιοργάνωση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λευκάδας και τη συμμετοχή των τότε Μουσικών Συνόλων του, μεταξύ

των οποίων και της νεοσύστατης Μπαντίνας.

Στις 3 και 4 Νοεμβρίου 2011 οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με την Τζαζ μουσική με αφορμή σεμινάριο και συναυλία του τότε Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου Δήμου Δημητριάδη και τριών επίλεκτων φοιτητών της Κατεύθυνσης Τζαζ του Τμήματος Γιάννη Παπαδόπουλου, Ντίνου Μάνου και Βασίλη Ποδαρά. Στις 2 Δεκεμβρίου 2012 η Μπαντίνα υπό τον Μερκούρη μετέβη στην Κέρκυρα για να παρουσιάσει το έργο «Καρυσθαύστης» του Ρ. Ι. Τchaikovsky με παράλληλη αφήγηση του ομώνυμου παραμυθιού από την ηθοποιό Λιλί Σακκά στην αίθουσα εκδηλώσεων του Φιλαρμονικού Συλλόγου Σκριπερού. Το έργο επαναλήφθηκε στις 22 Δεκεμβρίου στη Λευκάδα.

Το σχολικό έτος 2013-14 το Μουσικό Σχολείο Λευκάδας πραγματοποίησε μία σειρά εκδηλώσεων με αφορμή τη συμπλήρωση είκοσι χρόνων από την ίδρυσή του. Έναρξη εκδηλώσεων, λοιπόν, στις 30 Νοεμβρίου με συναυλία της Μπαντίνας και του Κουαρτέτου Τρομπονιών Α-Τίρο²⁷ από την Κέρκυρα. Εν συνεχεία, ενδεικτικά αναφέρονται οι συναυλίες της Μπαντίνας σε Αγρίνιο και Ζάκυνθο στις 22 Φεβρουαρίου και 8 Μαρτίου αντίστοιχα, η συναυλία της Μαντολινάτας στις 10 Απριλίου με το «Χαμόγελο της Τζοκόντας» του Μάνου Χατζιδάκι, ενώ στις 8 Μαΐου 2014 η Χορωδία υπό τη διεύθυνση της Ανέλια Στεφάνοβα ερμήνευσε αποσπάσματα από το «Ταξίδι του Οδυσσέα» της Κατερίνας Τσίτσα. Παράλληλα, το Σχολείο συμμετείχε σε διήμερο αφιέρωμα στον συγγραφέα Λευκάδιο Χερν που διοργανώθηκε στο πλαίσιο μαθητικού διαγωνισμού προς τιμήν του. Στις 9 Μαΐου 2014 η ομάδα φωτογραφίας του Σχολείου με υπεύθυνο καθηγητή τον Κωνσταντίνο Σοφιανό παρουσίασε το ντοκιμαντέρ «Η Λευκάδα του Χερν», ενώ στις 10 Μαΐου ερμηνεύτηκε το έργο του Γιώργου Γεωργιά «Ωδές στον Λευκάδιο

Χερν» για σόλο όμποε και το έργο «Λευκάδιος Χερν» του Διονύση Γράψα για Χορωδία, Σολίστ και Μικρό Σύνολο Πνευστών υπό τη διεύθυνση του Έκτορα Μερκούρη. Η σειρά εκδηλώσεων για τα εικοσάχρονα του Σχολείου ολοκληρώθηκε με «Γιορτή Λήξης» στις 20 Ιουνίου 2014 με τη συμμετοχή όλων των Μουσικών Συνόλων αλλά και την προβολή φωτογραφικού υλικού από την μέχρι τότε πορεία του Σχολείου στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό.

Την επόμενη άνοιξη από 2 μέχρι 6 Μαΐου 2015 διεξήχθη για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά το φεστιβάλ «Ξάνθη Πόλις Ονείρων Μουσικών Σχολείων», στο οποίο η Μπαντίνα υπό τον Μερκούρη έδωσε συναυλία στις 4 Μαΐου.

Εκδήλωση, σταθμός στην ιστορία του Σχολείου, ήταν το αφιέρωμα στη ζωή και το έργο του καταξιωμένου Λευκαδίτη συνθέτη Κυριάκου Σφέτσα, το οποίο διεξήχθη με τη συνδιοργάνωση της Δημόσιας Βιβλιοθήκης Λευκάδας, παρουσία του ίδιου του συνθέτη, στις 6 Δεκεμβρίου 2015 στην αίθουσα εκδηλώσεων του Σχολείου με τίτλο «Κυριάκος Σφέτσας. Μία νύχτα στο Ιόνιο». Για την ερμηνεία των έργων του από τους μαθητές ο συνθέτης χαρακτηριστικά ανέφερε:

«Αυτά τα παιδιά υπηρετούν με έναν ξεχωριστό τρόπο τις νότες που εγώ έχω αποτυπώσει στο χαρτί. Και λέω ξεχωριστό τρόπο γιατί είναι ανεπιτήδευτος, είναι αμόλυντος, και αυτό με συγκινεί ιδιαίτερα γιατί πολλές φορές στην πορεία μου υπήρξαν εκτελέσεις έργων μου οι οποίες ήταν θαυμαστές, αλλά έλειπε από μέσα η ψυχή».

Σφέτσας, Κ., 2015²⁸.

Στο αφιέρωμα ερμηνεύτηκε μεταξύ άλλων και το έργο «Ιόνιος Λύρα» σε ποίηση Αριστοτέλη Βαλαωρίτη για γυναικεία φωνή και ορχήστρα εγχόρδων σε μεταγραφή για μπάντα η οποία, υπό τη δι-

27. Το Κουαρτέτο Τρομπονιών Α-Τίρο αποτελούν οι: Σπύρος Ρέγγης, Χρήστος Γιακκας, Γιάννης Γουλουμεής και Αλέξιος Αρταβάνης.

28. Ανακτήθηκε από: <https://www.youtube.com/watch?v=SmWgTT5AMzs> (30-10-20).

Εικόνα 11.
Μπαντίνα
Μουσικού Σχολείου
Λευκάδας,
Αρχιμουσικός:
Έκτορας Μερκούρης,
Συναυλία με αφορμή
τη συμπλήρωση 10 ετών
συνεχούς λειτουργίας
του συνόλου,
25 Μαΐου 2019,
Ανοιχτό Θέατρο Λευκάδας.
Ηλεκτρονικό Αρχείο
Συναυδιών Μουσικού
Σχολείου Λευκάδας,
<http://gym-mous-lefkad.lefschgr>

εύθυνση του Έκτορα Μερκούρη, συνόδεψε τη γνωστή υψίφωνο Δάφνη Πανουργιά. Το μουσικό μέρος του αφιερώματος ερμηνεύτηκε και στις 13 Φεβρουαρίου 2016 στην αίθουσα εκδηλώσεων της Παλαιάς Φιλαρμονικής Κέρκυρας σε συναυλία που διοργανώθηκε από το Μουσικό Σχολείο Κέρκυρας στο πλαίσιο του εορτασμού των εικοσιπέντε χρόνων λειτουργίας του.

Ο «Μουσικός Απρίλιος 2016» ήταν ένα φεστιβάλ μουσικής με ποικίλες εκδηλώσεις. Ενδεικτικά αναφέρονται η συναυλία-αφιέρωμα στον Μίκη Θεοδωράκη στις 14-15 Απριλίου με τη σύμπραξη της Μαντολινάτας και της Χορωδίας του Σχολείου, η συναυλία τους Συνόλου Ποικίλης Μουσικής του Σχολείου με την συμμετοχή του Συνόλου Παραδοσιακής Μουσικής του Μουσικού Σχολείου Πρέβεζας στις 18 Απριλίου και η συναυλία της Μπαντίνας με τίτλο: «Ο γύρος του κόσμου σε μία συναυλία» στις 20 Απριλίου. Επιπλέον, η Μπαντίνα ταξίδεψε στην Πάτρα και το Αίγιο για να λάβει μέρος στο «1ο Βαλκανικό Φεστιβάλ Μουσικών Σχολείων» που διεξήχθη από τις 14 έως 17 Απριλίου, ενώ γιόρτασε την Παγκόσμια Μέρα Μουσι-

κής στην Καρυά Λευκάδας με συναυλία στις 21 Ιουνίου. Τέλος, η Χορωδία και η Μαντολινάτα εκπροσώπησαν το Σχολείο στα «Εόρτια» των Μουσικών Σχολείων στις 23 Ιουνίου 2016, τα οποία διοργανώθηκαν από το Μουσικό Σχολείο Άρτας. Παράλληλα, κατά το σχολικό έτος 2015-16, εκπονήθηκε ερευνητική εργασία από τους μαθητές της Β΄ Λυκείου με θέμα «Η ιστορία του Σχολείου μας» και υπεύθυνη καθηγήτρια την Μαρία Βλάχου.

Σημαντική και ιδιαίτερη επίσης ήταν η Συναυλία με έργα επανησίων συνθετών που πραγματοποιήθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2016 στην αίθουσα εκδηλώσεων του Σχολείου με έργα των Νικόλαου Χαλικιόπουλου Μάντζαρου, Σπύρου Σαμάρα, Παύλου Καρρέρ και άλλων επανησίων συνθετών του 19ου και 20ου αιώνα που ερμήνευσαν η Μπαντίνα του Σχολείου και το Σύνολο Ξύλινων Πνευστών της Φιλαρμονικής Εταιρείας «Μάντζαρος» της Κέρκυρας.

Η ιδέα της σειράς εκδηλώσεων εδραιώθηκε και επεκτάθηκε χρονικά σε «Μουσική Άνοιξη» το

Κυριάκος Σφέτσας ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΣΤΟ ΙΟΝΙΟ

Αφιέρωμα στη ζωή & στο έργο του Λευκαδίτη συνθέτη

Συμμετέχει η Δάφνη Πανουργιά, τραγουδιστή

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
ΩΡΑ 19:00 – ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Εικόνα 12.
Αφίσα εκδήλωσης.

2017 με ποικίλες εκδηλώσεις που διήρκεσαν από τις 19 Μαρτίου έως τις 14 Μαΐου. Ήταν δε η τελευταία σειρά εκδηλώσεων επί διευθύνσεως Άγγελου Βλάχου, αφού από το σχολικό έτος 2017-18 τη διεύθυνση του σχολείου ανέλαβε ο καθηγητής μαθηματικός Νικόλαος Κονιδάρης. Παράλληλα, η Μπαντίνα ταξίδεψε ακόμα μία φορά στην Ξάνθη για να μετέχει στο 4ο φεστιβάλ «Ξάνθη Πόλις Ονείρων Μουσικών Σχολείων», με συναυλία στην κεντρική πλατεία στις 28 Απριλίου.

Η «Μουσική Άνοιξη» του 2018 σηματοδοτήθηκε από την συμπλήρωση εικοσιπέντε χρόνων λειτουργίας του Σχολείου κατά την οποία το Σχολείο φιλοξένησε την Μπαντίνα του Μουσικού Σχολείου Πάτρης στις 24 Μαρτίου, τα Σύνολα Μοντέρνας Μουσικής του Μουσικού Σχολείου Αλίου στις 29 Μαρτίου και επιλεγμένους φοιτητές της Κατεύθυνσης Τζαζ του Τ.Μ.Σ. Ιονίου Πανεπιστημίου στις 22 Απριλίου. Παράλληλα, τη δική τους ξεχωριστή πινελιά στις εκδηλώσεις πρόσθεσαν οι δύο συναυλίες πνευστών στις 26 και 30 Απριλίου αλλά και το αφιέρωμα στον Βαγγέλη Κορακάκη από το Σύνολο Λαϊκής Μουσικής στις 23 Μαΐου 2018. Την ίδια εποχή, η Μπαντίνα εκπροσώπησε το σχολείο στο «1ο Ταξίδι με τις Μπάντες», που πραγματοποιήθηκε στο Βαρθολομίο και την Ολυμπία στις 4-5 Απριλίου, και η Μαντολινάτα - Κιθάρата υπό τον Δημήτρη Γιαννικόπουλο στο 5ο φεστιβάλ «Ξάνθη Πόλις Ονείρων Μουσικών Σχολείων» στις 27 Απριλίου 2018.

Την επόμενη χρονιά οι εκδηλώσεις της «Μουσικής Άνοιξης» διανθίστηκαν από ένα πολύ σημαντικό γεγονός στην πορεία των Μουσικών Σχολείων της Επτανήσου, τη διεξαγωγή της «1ης Συνάντησης Μουσικών Σχολείων Ιονίων Νήσων» στις 4 και 5 Απριλίου 2019 με τη συνδιοργάνωση του Μουσικού Σχολείου Λευκάδας, της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Ιονίων Νήσων και της Περιφερειακής Ενότητας Λευκάδας και με την καθοδήγηση του Συντονιστή Εκπαιδευτικού Μουσικής Ανδρέα Καλογερά υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων η οποία χρηματοδότησε τις μετακινήσεις και τη διαμονή των μαθητών και των συνοδών καθηγητών τους. Συμμετείχαν 300 μαθητές και εκπαιδευτικοί και από τα τρία Μουσικά Σχολεία. Το Μουσικό Σχολείο Λευκάδας εκπροσώπησαν η Μαντολινάτα-Κιθάρата του Λάμπρου Κατσούλη, η Ορχήστρα Εγχόρδων και η Συμφωνίετα της Ελπίδας Κωνσταντινίδου, η Χορωδία του Ντίνου Γιαννακού και η Μπαντίνα του Έκτορα Μερκούρη. Τα ίδια μουσικά σύνολα πραγματοποίησαν «Αφιέρωμα στον συνθέτη Κώστα Καπνίση» στις 11 Απριλίου 2019 στο Φουαγιέ του Πνευματικού Κέντρου Λευκάδας. Στην εκδήλωση ερμηνεύτηκε εκτός προ-

γράμματος και παρουσία του συνθέτη το έργο «Αφήγηση 1» του Κυριάκου Σφέτσα, το οποίο πλαισίωσε το ντοκιμαντέρ «Το τραγούδι της ζωής» του Τώνυ Λυκουρέση. Επιπλέον, στις 18 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων του Σχολείου συναυλία της Συμφωνίας με υπεύθυνους καθηγητές τους Ελπίδα Κωνσταντινίδου, Ρουσλάν Τσόγια και Όλγα Καφάσλα. Η αυλαία των εκδηλώσεων της Μουσικής Άνοιξης 2019 έπεσε με ένα τριήμερο εκδηλώσεων αφιερωμένο στα δέκα χρόνια συνεχούς λειτουργίας της Μπαντίνας του Σχολείου, το οποίο διεξήχθη από 23 έως 25 Μαΐου και περιλάμβανε προβολή της ταινίας «Brassed Off», συναυλία με τίτλο «Φίλοι της Μπαντίνας παίζουν για τη Μπαντίνα» και Πανηγυρική Συναυλία της Μπαντίνας στο Φουαγιέ του Πνευματικού Κέντρου Λευκάδας με τη συμμετοχή και αποφοίτων-μελών του Συνόλου.

Κατά το σχολικό έτος 2019-20 ιδιαίτερη ήταν η συναυλία της Κιθαράτας του Σχολείου στο Ειδικό Σχολείο Λευκάδας στις 4 Δεκεμβρίου 2019 υπό την καθοδήγηση της Μαρίας Γιαννικοπούλου, η συναυλία με θέμα «Βραδιά Παραμυθιού για δύο πιάνο» που έδωσαν οι διεθνούς φήμης πιανίστριες Μαριλένα Λιακοπούλου και Ειρήνη Γαβριλίδου στις 14 Δεκεμβρίου 2019 στην αίθουσα εκδηλώσεων του Σχολείου, αλλά και η χριστουγεννιάτικη συναυλία της Μπαντίνας στις 16 Δεκεμβρίου 2019²⁹ η οποία επρόκειτο να λάβει μέρος στο «Διεθνές Φεστιβάλ Μπάντας» στην πόλη Ταορμίνια της Σικελίας στον Μάρτιο του 2020.

Εν καιρώ καραντίνας, λόγω της πανδημίας του ιού Covid-19, η Μπαντίνα υπό την καθοδήγηση πάντα του Έκτορα Μερκούρη, στέλνει το δικό της αισιόδοξο μήνυμα πίσω από την οθόνη ερμηνεύοντας το μουσικό θέμα της ταινίας «La vita é bella» του Nicola Piovani³⁰ στις 14 Απριλίου 2020. Επιπλέον, το Μουσικό Σύνολο Βυζαντινού Χορού με υπεύθυνη καθηγήτρια την Σταυριανή Τσιούκου

συμμετείχε στην εξ αποστάσεως σύμπραξη χορωδιακών συνόλων έντεκα Μουσικών Σχολείων υπό τη διεύθυνση του Χρήστου Τσιαμούλη η οποία έψαλλε στον Αναστάσιμο ύμνο «Χριστός Ανέστη» στο πλαίσιο των εκδηλώσεων αφιερωμένων στον Απόστολο Παύλο «Άδοντες και ψάλλοντες εν τη καρδία» που διεξάγεται από το 2017 στην Καβάλα. Το σχετικό βίντεο³¹ αναρτήθηκε στο διαδίκτυο στις 10 Μαΐου 2020. Τέλος, για τη λήξη του σχολικού έτους 2019-20, στις 14 Ιουνίου 2020 το Σχολείο πραγματοποίησε διαδικτυακή συναυλία με τη συμμετοχή μελών του Συνόλου Εγχόρδων, της Κιθαράτας και της Μαντολινάτας με τίτλο «Το λουλούδι της φαντασίας» η οποία μεταδόθηκε από το κανάλι του σχολείου στο youtube³². Ερμηνεύτηκαν έργα των Γιώργου Βαρσαμάκη και Κυριάκου Σφέτσα. Με τους μαθητές συνέπραξαν οι καθηγητές Ρουσλάν Τσόγιας, Λουκία Γκόντζου, Έλλη Καλουτσάκη, Ελπίδα Κωνσταντινίδου, Χάρης Οικονόμου και ο Λάμπρος Κατσούλης ο οποίος είχε και την επιμέλεια του προγράμματος. Στην συναυλία παρέστη και ο Κυριάκος Σφέτσας.

Μουσικό Σχολείο Κεφαλονιάς

Στις 29 Νοεμβρίου 2018 το Δημοτικό Συμβούλιο της Δημοτικής Ενότητας Παλικής είπε το «ναι» στην ίδρυση Μουσικού Σχολείου με έδρα το Ληξούρι. Με επιχειρήματα τη μουσική παράδοση του τόπου, το γεγονός ότι η Κεφαλονιά είναι το μόνο νησί στα Επτάνησα που δεν έχει Μουσικό Σχολείο, την ύπαρξη των Φιλαρμονικών και του Τμήματος Εθνομουσικολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου αλλά και την πληθώρα καθηγητών και αρχιμουσικών που ζουν στο νησί, θεώρησαν την ίδρυση ενός Μουσικού Σχολείου δικαίωση συλλογικής προσπάθειας. Η δικαίωση ήρθε στις 17 Μαΐου 2019, ημερομηνία του -στο οποίο ανακοινώνεται επισήμως η ίδρυση του Μουσικού Σχολείου Κεφαλονιάς με έδρα το Ληξούρι (ΦΕΚ 1746/Β/17-05-2019), αλλά δυστυχώς μόνο στα χαρτιά, αφού μέχρι σήμερα το σχολείο δεν έχει λειτουργήσει.

29. <https://www.youtube.com/watch?v=tsETs4X0F8M> (25-30-20).

30. https://www.youtube.com/watch?v=gWH_k1hOxA4 (18-10-20).

31. <https://www.youtube.com/watch?v=XAYX52gawRE> (06-10-20).

32. <https://www.youtube.com/watch?v=O5jiZkm2Eys&feature=youtu.be> (06-10-20).

Επίλογος και ευχαριστίες

Στο παρόν άρθρο επιχειρήθηκε η ενδεικτική εξιστόρηση του καλλιτεχνικού έργου των Μουσικών Σχολείων των Ιονίων Νήσων το οποίο συμπληρώνει και διανθίζει το πλούσιο καλλιτεχνικό και παιδαγωγικό έργο των λοιπών δημοσίων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Επτανήσου. Με την ευχή να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία των Μουσικών Σχολείων και να επιλυθούν από τους αρμόδιους φορείς τα ζητήματα που τα απασχολούν, τα οποία δεν ήταν της παρούσης να αναφερθούν, παραθέτω ως κατακλείδα τα λόγια του Κυριάκου Σφέτσα τα οποία, απευθύνονται στο Μουσικό Σχολείο Λευκάδας, αλλά αρμόζουν στο έργο όλων των σχολείων του θεσμού:

«Είμαι εδώ επίσης για να τονίσω με όλη τη δύναμη που διαθέτω, να πω σε όλους σας πως πρέπει να είστε περήφανοι για αυτόν εδώ το χώρο, γιατί είναι ένας μαγικός χώρος όπου παράγεται ποδοτισμός ανεπιτήδευτα, αγνά και μαγικά».

Σφέτσας, Κ., 06-12-15

Κλείνοντας δε, οφείλω να ευχαριστήσω τους εκλεκτούς συναδέλφους Σπύρο Φιορεντίνο (δ/ντή), Ηλία Μπράχο (υπ/ντή), Νίκο Κεφαλληνό (τ. δ/ντή), Δήμητρα Σταμίρη (τ. δ/ντρια) και Αντώνη Κλάδη του Μουσικού Σχολείου Ζακύνθου, Ροζίνα Ανεμογιάννη (υπ/ντρια) και Κίμωνα Χυτήρη του Μουσικού Σχολείου Κέρκυρας, Νίκο Κονιδάρη (δ/ντή), Ευαγγελία Αραβανή (τ. δ/ντρια), Άγγελο Βλάχο (τ. δ/ντή), Ελπίδα Κωνσταντινίδου, Έκτορα Μερκούρη και Ρουσλάν Τσόγιας του Μουσικού Σχολείου Λευκάδας για τη διευκόλυνση της έρευνάς μου. Ευχαριστώ επίσης τον Περιφερειακό Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ιονίων Νήσων Πέτρο Δ. Αγγελόπουλο για την τιμητική πρόσκληση συγγραφής του παρόντος άρθρου.

Βιβλιογραφία

- Καψοκαβάδης, Α., «*Η μουσική ως πράξη φυσιολογική*»... *Τα μουσικά σχολεία της Αττικής: Η «ανεπίσημη» θεσμοθέτηση της προφορικότητας στην «επίσημη» μουσική εκπαίδευση*, Διδακτορική Διατριβή, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Φιλοσοφική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2015. (Ανακτήθηκε από: https://www.academia.edu/26053595/Η_μουσική_ως_πράξη_φυσιολογική_Τα_μουσικά_σχολεία_της_Αττικής_Η_ανεπίσημη_θεσμοθέτηση_της_προφορικότητας_στην_επίσημη_μουσική_εκπαίδευση (12-10-20).
- Μερκούρης, Ε., Η μπάντα ως μάθημα στο πλαίσιο ενός Μουσικού Σχολείου. Η περίπτωση της Μπαντίνας του Μουσικού Σχολείου Λευκάδας στο *Η μπάντα πνευστών στην Ελλάδα. Ιστορία και Προοπτικές*, Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου, Κέρκυρα 5-7 Απριλίου 2019, Φιλαρμονική Εταιρεία Κέρκυρας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Εργαστήριο Ελληνικής Μουσικής, Κέρκυρα 2020.
- Ντούρου, Μ., Μπάντα και Μουσικά Σχολεία στο *Η μπάντα πνευστών στην Ελλάδα. Ιστορία και Προοπτικές*, Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου, Κέρκυρα 5-7 Απριλίου 2019, Κέρκυρα : Φιλαρμονική Εταιρεία Κέρκυρας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Εργαστήριο Ελληνικής Μουσικής, Κέρκυρα 2020.
- Σπυροπούλου, Δ., Βαβουράκη, Α., Κούτρα, Χ., Λουκά, Ε., Μπούρας, Σ., Καινοτόμα προγράμματα στην Εκπαίδευση, *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τ. 13, Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα 2007. Ανακτήθηκε από: www.pi.schools.gr/publications/epitheorisi/teyχος/13/069-083.pdf (18-10-20).

Λοιπές πηγές

- Αρχείο Μουσικού Σχολείου Κέρκυρας.
- Αρχείο Συναυλιών Μουσικού Σχολείου Λευκάδας.
- Βιβλιοθήκη Μουσικού Σχολείου Κέρκυρας, Προγράμματα Συναυλιών και Καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων, φ.1 και 2.
- <http://gym-mous-zakynth.zak.sch.gr> (10-10-20), επίσημος ιστότοπος Μουσικού Σχολείου Ζακύνθου.
- <http://gym-mous-kerkyr.ker.sch.gr/autosch/joomla15/> (10-10-20), επίσημος ιστότοπος Μουσικού Σχολείου Κέρκυρας.
- <http://gym-mous-lefkad.lef.sch.gr> (30-10-20), επίσημος ιστότοπος Μουσικού Σχολείου Λευκάδας.
- Ερευνητική εργασία με θέμα: *Μουσικό Σχολείο Κέρκυρας 1991-2016. 25 χρόνια εκπαίδευσης-μουσικής δημιουργίας*, Μουσικό Σχολείο Κέρκυρας, Α΄ Λυκείου, υπεύθυνη καθηγήτρια Ροζίνα Ανεμογιάννη, σχ. έτος 2015-2016.
- Ερευνητική εργασία με θέμα: *Η ιστορία του Σχολείου μας*, Μουσικό Σχολείο Λευκάδας, Β΄ Λυκείου, υπεύθυνη καθηγήτρια Μαρία Βλάχου, σχ. έτος 2015-2016.
- ΦΕΚ 649/τ.Β΄07-09-1988, Νόμος 1824, Αθήνα, 07-07-1988, Ίδρυση και Λειτουργία Μουσικών Σχολείων.
- ΦΕΚ 296 /τ.Α΄30-12-1988, παρ. 9, Ίδρυση και Λειτουργία Μουσικών Σχολείων.
- ΦΕΚ 194/τ.Α΄31-08-1989, Ίδρυση Μουσικού Σχολείου Ζακύνθου.
- ΦΕΚ 77/τ.Α΄22-05-1991, Ίδρυση Μουσικού Σχολείου Κέρκυρας.
- ΦΕΚ 377/τ.Β΄27-05-1993, Ίδρυση Μουσικού Σχολείου Λευκάδας.
- ΦΕΚ 1746/Β΄17-05-2019, Ίδρυση Μουσικού Σχολείου Κεφαλονιάς.